

"Stajerc" izhaja vsaki petek datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnična veja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa 6 krome; za drugo inozemstvo se računa naročino z ozirom na visokost postavljene. Naročnino je platič naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnost se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 23.

V Ptuju v nedeljo dne 9. junija 1907.

VIII. letnik.

Kam plovete?!...

Vse se maščuje!

Do vrhunca je prikipelo politično sovraštvo po Koroškem in Stajerskem in s studom se obrača človek od tega nečloveškega boja... Kam plovete? Vsa sredstva brez izbiре se rabijo in kakor strupen veter divja po zelenih naših pokrajinah fanatično hujskanje klerikalstva... Kam plovete? Kaj vas še razlikuje od divje bestije, — vas, ki vam ni ne čast, ne poštenje sveto, ki mečete blato na ljudske svinje in si ne vstavite nitib odbritem grobu...

Duživeli smo v letosnjem boju stvari, katere so celo izkušene političarje naravnost presestile. Gotovo, tudi pri volitvah na Ogrskem se zgodijo pretepi in uboji, — tudi med galiskimi volitvami je gospodarilo žganje in zmagala volilna sleparja, — tudi na Ruskem se vršijo volitve v znamenju bombe in revolverja. Vse to je gotova resnica! Ali kje na božjem svetu se godijo takislučajitako zistmatično, tako redno in brez izjeme, kakor pri nas? Res je: pri nas se med volitvami ni nikogar ubilo, — ali ubilo se je zapanj do tistega stanu, ki bi imel nastopati nauke božje ljubezni, — ubilo se je nežno pohlevnost, s katero se je naše ljudstvo pred desetletji podvrglo naukom starih, očetovskih duhovnikov, — ubilo se je mir in pokoj med ljudstvom, — ubilo se je veliko, kar je več vredno nego življenje posameznikov in državzoborskis mandat...

To je obračun letosnjih volitev. Klerikalna duhovčina si je pridobilcelo vrsto poslaniških sedežev, — izgubila je zadnje iskrice zaupanja in spoštovanja!

Zalostno je to... Zaupanje, spoštovanje, lepe besede iz lepih časov! Starčki s sivimi lami se spominjajo prejšnjih duhovnikov. Kakor očete se ti davno izumrili duhovniki skrbeli, živili, trpeli in delali za svoje farane, — vpoštivali so edino svete nauke evangelija in bili so spoštovani in obdani z ljubezni, kakor jo čuti nedolžna deca za svojega očeta... Kje ste, vi pravi duhovniki? Ko bi ostali iz svojih grobov, našli bi namesto dobrih naslednikov neznanec, fanatične možje boja in prepira! Iz pričnic bi čuli prokljanje in hujskanje. V spovednicah bi opazili šepetanje polno sovraštva in gojno proti naprednemu časopisu. Misljene bi videli, ki imajo edini namen, podvijati ljudstvo. Opazili bi v duhovniško sukno oblečene volkove, ki vlivajo strup v otroško dušo. Videli bi duhovnike, ki pljujejo celo na mrlje svojih nasprotnikov in duhovnike, ki trgajo iz političnega sovraštva križ na pokopališču iz groba...

Groza oblike človeka, ki mora te resnice napisati in slišati, kako se celo zdaj po volitvah nadaljuje ta boj, kako se hujška naprej, kako se deluje za gospodarko izstradanje nasprotnikov, kako postanejo laž, strup, bojkot sveta sredstva klerikalizma... Zato vprašamo duhovčino: Kam plovete? Zato vprašamo kneze in škofe: zakaj ne ostavite to nesrečno gojno, ki je največja nevarnost za vero in cerkev? Kaj naj to ljudstvo storiti, da bode imelo svojo cerkev disto? Kam plovemo?...

In rekli bodo zopet, da smo mi brezverci! Metalo se bode zopet kamenje na nas. Kajti mi imamo ta velikanski greh, da ne moremo razumeti, kaj ima prazni želodec v veri opraviti, kaj imaduhovnik v posvetnih stvareh komandirati! To je vso naše „brezverstvo“ in zato bodo i naprej kamenje na nas lučali... Mi pa stojimo trdni v tem viharju s trdno vero, da solnce ne bode premagano. Mi gremo svojo izobraževalno in gospodarsko pot naprej. Kajti mi vidimo strah iakote in revščine! Hodimo svojo pot; Vse sile nam treba napeti, da združimo ljudstvo, — ne v kakšni „laži-kmetski zvezji“, ne v kakšni stranki prvaških dohtarjev, — temveč v gospodarskem delu. To je naša pot... Ali vkljub temu ne moremo zamolčati žalost, da je dozorelo hujskanje na Stajerskem in Koroškem tako daleč, da je duhovništvo pozabilo popolnoma svoj poklic in se bliža v hitrem teku prepadu... Kam plovete, gospodje, in kako boste odgovor dajali, kadar vas po kliče večni Sodnik pred svoj prestol?

Politični pregled.

Gg. Ježovnik in Roblek sta edina neklerikalna poslanca iz Sp. Stajerske. Čeprav nista pristaša naše stranke, vendar smelo trdimo, da sta bila izvoljena z glasovi naših somišljenikov. Izvoljena sta v prvi vrsti kot kmeta in naprednjaka. Žalostno bi bilo, ko bi morda vstopila v kakšni klerikalni klub ali da bi se brigala za kakšne prvaške neumnosti. Mi jima priporočamo le to, da naj pustijo vse drugo pri miru, edino za gospodarstvo svojega okraja se naj brigata. Neodvisna poslanca naj bodeta in zadovoljni bodemo vsi z njima. Ako bi se pa vjela na črno-prvaške lumanice, obračunalo bode napredno ljudstvo z njima!

V novi zbornici sedele bodo tudi nove stranke. Vsak dan se vršijo konferenčne in že se vidi precej jasno, kakšen bodo položaj. Socialni demokratje, ki so imeli v stari zbornici 11 poslancev, jih imajo zdaj 87. S tem so postali najpomembnejša stranka in onemogočijo lahko vsako delo. Ali tega se zdaj ne pričakuje, kajti upati je, da se bodo i socialisti lotili dela. Glavni boj se bodo bil med socialisti in agrarci na gospodarskem polju. Kar se tiče klerikalcev, so se ti združili z krščanskimi socialisti. S tem je dokaz doopravlen, da so ti eni in isti gospodje in da je bila vsa kršč. socialna agitacija le švindel. Gotovo je, da bodo skušali združeni črnuhi pridobiti vpliv na šolo. Valedi tega je le pozdraviti, da se združujejo svobodomiselnne nemške stranke. Nemška ljudska in nemška kmetijska stranka sta se že združili in šteje nova zveza čez 50 poslancev. Sramotno je da so poslance slovenske pokrajine največ črnih poslancev v zbornico. Iz Kranjske je izvoljen le en liberalec (v Ljubljani) in en nemški naprednjak (v Kočevju), drugi so vsi Šušteščevi pajdaši. Vsesekakor bode imela vlada jako težavno stališče.

Državni zbor je sklican za 17. junija. Velike naloge čakajo poslancev. V prvi vrsti omeniti je razmerje z Ogrsko. Klic „Proč od Ogrske“

je vedno močnejši in večinoma vse napredne stranke se strinjajo s gospodarsko ločitvijo od Ogrske. Nadalje se bode bil veliki boj za šolo. Črnuhi napenjajo vse moči, da bi postala farovška kuharica zopet vladarica v šoli; poslabšati hočejo šolo in zato bodo morali napredni poslanci vse moči za šolo porabiti. Tudi narodnostno vprašanje ne bode izumrlo in če bodo že Čehi močali, je vendar gotovo, da pride kakšen Korošec z dvojezičnimi pečati. Glavno delo zbornice pa mora biti gospodarsko delo. Za delavce treba starostne preskrbe, za obrtnike izdatne pomoči, za kmete pa v prvi vrsti ureditev davkarstva. Da bi poslanci vendar enkrat sprevideli, da je gospodarsko delo njih prva dolžnost!

Dopisi.

Velenje. Dragi „Stajerc“! Zelo čudno se ti bo zdelo, da se je še v Velenji nekdo zbudil in da tebi par vrstic pošilja. Naznani ti moram o tukajšnjem Franceku Vouhu, kakšno letanje je ta imel v času volitve (ali to vse zastonj). Čuda da si ni vse noge znusal. Baha se kaj rad, tu p. d. Zark, kaj vse za ene Šarže ima, češ: jaz sem „Ober-Verwalter“ pri sodose, imam vso pravico (menda še žihar krave nasiliti) jaz sem kravski mešeter, jaz sem tudi pri občini (pa tam ima morda toliko za opraviti kot peto kolo pri vozu) jaz sem pri hrailnici (tudi tam so ga imeli, da jim je štampelje vklip nosil). Ali zdaj, glej, je tu dobil p. d. rečeno „laufpos“, ko je zahteval od g. notarja obljudbljeno mu krono za vsaki uradni dan in da se pogleda v hrailnico, če je vse v redu, mu ta zavrne: „Mi ne gremo gledat, pa tudi kronic ne dobis; ako ti ni povolj, se pa pritoži; samo toliko da veš, da od danes nisi več ud!“ To se mu pač prav zgodil! Po imenu je tudi krojač; ali ko bi njegova jezična žena imela otrok, bi tudi morala reči, kadar gre hlače rezati: „Kinder, tut's beten, Vater schneid' Hosen zu...“ Toliko za danes; prosil bom tebe, ljubi „Stajerc“, še večkrat, da ga ti ojstro pokraspleš po glavi, da si on vseh prstov ne znuha. Tvoj naročnik!

Iz Pišec. Dragi „Stajerc“! Moramo še mi malo poročati o našem v politiki mlečnozobnemu kaplanetu Planincu, kako je on divjal za Benkoviča. Vse dobre lastnosti je vedel o njem, samo tega ni povedal, kaj ima na Hrvščem... Pa kaj, farji že hočejo imeti tudi po sebi „vzor“ „delavneg“ poslancev, da se potegne za njih in farovške kuharice. Kakor se vidi, še kaplantuje meso diši. Tista pot za potokom je posebno magnetična. Ne prašajoč se: „kam pelja na levo cesta, kam pelja na desno pot, mož povejte mi po skušnji, kje se lažje ognim zmot“! On malec po padzduhn, halco k „Slovaru“. O baronu Mosconu je vse slabe lastnosti vedel, da je Nemec, liberalec itd., ali v jeseni, ko odnese dve brantški mošta iz graščine je Moscon, veren katoličan. Na binkoštno nedeljo je bil pri nas klerikalni shod. Parade-kmet Roškar je prišel propagando delati za Benkoviča. Živi krest ni vedel prej o tem shodu, kakor ko je na binkoštno nedeljo oznanil župnik to iz lece. Ko bi se par dni preje vedelo, bi šel Benkovič in

Roškar ter cela banda kakor na Bizejskem in Kapelah, kjer so mu šajtrgo pripravili in muziko za sprejem, a on jo „vudri vudri“ domov. Nazadnje omenjenega shoda se pa zadere kaplanec Franc k ter je kvasil nekaj o duhovski plači. Miljone in milijone imajo dohodkov, milijone so jih se nabrali, pa še komaj dobi vsaki par kronic zvišano. Rekel je, da je cesar Jožef II. ropa oziroma ropar postal, ko je samostane podiral itd. Na ne prav ljubo priliko je naletelo to farče v Pavlovari, ko je agitiralo. Najde ga pri nekem posestniku naprednjak, ki je za bazona agitiral — samega, v hiši pa ni bilo nobenega volilca doma, ampak samo ena „volilka“. To je bil ravn in kavši! Dva agitatorja skupaj trčiti! Kaplan se je drl in tolkel po mizi dotičnega, da je cela vas skupaj letela; saj ga je eden tudi nagovoril, da hodi okoli kakor „Cukerbäcker“. Drž se je: Vera je v nevarnosti, dolžnost mi je, se potegovati za sveto stvar! Kaj pa, ti verni kaplan, po zimi ni bila vera v nevarnosti, ko tolikrat šolo v Globokem pustiš pa na lov zahajaš? Kaj pa, vera ni bila v nevarnosti, ko je bila župnikova mati na smrt bolana, tebe so pa iskali po Globokem z vozom, a te nikjer bilo ni, tako da je moral frančiškan iz Brežic umirajoč spovedovati priti? Kaj pa na 24. maja, ko si na sveto goro šel s procesijo, pa si prej se drž: „Živio Benkovič, on je zmagal“, mesto da bi navzoče farane pozdravil „Hvaljen bodi Jezus Kristus“? Ti si res vzorduhovnik, da jih je malo; pa tvoj patron sv. Urh te že reši iz te smole! Ošaben si precej postal, ali mi se te bomo že rešili. V jeseni boš pa hodil okoli, kakor da bi ti kura kruh vzela. Ne boš dobil več 15 polovnjakov mošta kakor lani! Se že dani pri nas vkljub vsej agitaciji; dali smo za Moscone 195 glasov, za Vašega Cvenčanča pa le 95; tudi pri ožji volitvi je Roš dobil 137 glasov. Toliko za danes. V kratkem pa bomo popisali ves klerikalni privandrani štab, saj ena postojanka bo kmalu padla t. j. naš župan, ki je rekel, da v Piščah ena hiša nori. To je dobro, da le ljudje ne; pri njemu pa i ljudje. Toraj zdravo do svidenja!

Sv. Lovrenc na dravskem polju. Tudi mi prosimo za mali prostorček, ker nas ne pustijo pri miru naši črni podrepniki. Imeli smo državnozborske volitve in so živo agitirali za hofrata Ploja. Posebno pa mežnar in Jokec Tumpej sta Plojeve plakate nosila po fari; ali pri temu ksfetu sta slabo „gvjinjala“. Jokec Tumpej si je zaslužil baje kakih 20 krov pri kandidiranju in mežnar jih pa še zna dobiti pri nekem podpisovanju, ker hofrat Ploj se ni upal več pri nas predstavljati; mi ga pač že dobro poznamo; šel je rajše v Cirkovce na shod a tam se je že bolj opelkal. Slo je iz sv. Lovrenca nekaj mož; z vso silo so jih pridobili; iz Sp. Pleter tudi nekateri niso hoteli iti, a župan in njegov sinček sta jih silila, češ ako nočete iti, vas bom pa peljal; voz so tako s fanami okinčali, da so Cirkovčani mislili, da peljejo fašenka. A tem Pleterčanom nič ni bilo za hofrata Ploja, temveč le za tiste faselne piva. Torej je bilo tako kakor na Ptujski Gori in pa pri Frasi, kjer je plačeval cirkovski kaplan pijačo. Zdaj, Fras, ti pa naj pijejo „kandidati“ in pa tisti Mihec ter Tonček! Pa ti Fras mi ne zameri, ker sem pisal „krčma“ kajti imaš „gostilno“, ker si Slovenec; ali če k tebi pride Nemec, ga hitro obšpilaš. Prihodnjič dalje!

Kapele pri Brežicah. G. župnik Karl Presker! Mislimo, da ne boste na ta dopis iskali § 19 tisk. zakona in popravljali v „Štajercu“, „ni res“, pa „ni res“. Kar je res, pa je res, da ste nam pripravili ravno tako vesele binkoštne praznike kakor o Velikinoči! Kaj poročete tudi drugi ljudje k temu? Ravno binkoštni teden imeli smo letošnje težavno delo na polju in vinogradih, trpeli smo ubogi kmetje, kakor živali. Vsi smo komaj čakali binkoštnih praznikov, da se spočijemo mi in uboga živina; misleč, potolačeni bomo vsaj v cerkvi skozi pridigo, ki bi morala biti v prihodu Tolažnika sv. duha, s katero bi nam bil tako rekoč podelen novi pogum, prijeti se zopet z novim veseljem našega težavnega dela. Ali kaj? Motili smo se! Več kako polovice pridige na binkoštno nedeljo bila je v naši cerkvi na leci sama agitacija. Naš župnik je rajši, kot da bi razlagal o tolažniku sv. duhu, rekel da se mora od pet do glave dobro pogledati tisti, ki bi prišel za volitvo

kam agitirati. Rekel je v cerkvi, da prispeže pred Bogom, da on ne agitira za nobenega kandidata. Kak hitro ste pozabili, gosp. župnik, da ste Vi sami en dan poprej, to je bilo na binkoštno soboto, po Podvinjah do malega vsako hišo odprli in za dr. Benkoviča agitirali. Ali niste po šolskih otrokih pošiljali zvezke srca Jezusa na dom farmanom in v zvezke prilagali letake za dr. Benkoviča? Ali ni res, da ste binkoštne praznike delili tukajšnjim tercijalkam po cele bale „Gospodarja“ s katerim so po vašem naročilu pridno agitirale? Na binkoštni pondeljek je bil pa še kutar z Brežic pripeljan; njegova cela pridiga in bila nič kakor agitacija. Taki so bili binkoštne prazniki v Kapelah! Vendar pa: prav malo so Vam vsa sredstva, ki ste jih porabili v svrhu volitve, pomagala. Rečemo da nič drugega kakor sovraščo med nami ste delali! Pravili ste, daje vera in zakon v nevarnosti, a pred več kakor 300 zborovalci ste očitno ženam rekli, naj bi nas može z metljami natirale k volitvi, naša žene pa pravijo, da bi z namočenimi metljami najrajši Vas iz Kapel natirale! Ali se spodobi tako hujskanje? Kdo nam vero jemlje? Kako nam tak duhoven ravno ropa našo vero! Ali je treba šolskim otrokom vedeti, kam Vaša kuharica (to je k „Mariji Lord“) na božjo pot pojde, in da kažete otrokom, po kateri žezevnici se bode ta zmučkana bleda „frajla“ vozila? Ali je to „krščanski nauk“? Rajši prinesite v šolo zemljovid od Palestine in kažite, kje je hodil Kristus in kje je naredil kak čudež. To je za otroke nauk, ne pa vožnja farovške kuharica! Gosp. župnik Presker! Mi vam od krito povemo, da niste za nas Kapelčane ne Vi, niti po Vaši volji izvoljeni poslanec! Ta dopis bi vam bil najbrže izostal. Ker bi pa „Slov. gospodar“ rad oblatil naše izvrstne može, kakor gg. Janezica, Balona, Sevnika, našega gosp. nadučitelja Pečnika in druge poštene može, ki so zavedni in poznajo dobro kmečke razmere, bolj kot vsak župnik ali krajnski advokat, ki je s pomočjo klerikalizma postal spodnoštajerskega kmeta jerob, zato se branimo. Zapomnite si to!

211 Kapelski volilcev.

Sv. Vid niže Ptuja. Dragi „Štajero“, tudi k nam je bil priromal tisti nedolžni svetnik iz Dunaja. Pa vsled pogumnih naprednjakov si ni upal ljudstva hujskati. Potem je napisal cele litanijske ter jih izročil svojemu mešetaru posili orglavcu, da je po drugi božji službi se hudo napenjal in agitiral. Ti orglavec, zakaj neki pa nisi od Orniga ali Zadravca preklical? Od koga pa se živiš, od nas ali Ploja? Zato pa ti priporočamo, da si greš na Dunaj po vinsko, žitno in velikonočno zbirco ker ti je tisti svetnik ljubši kako pa mi.

Iz Jurkloštra pri Laškem! Malokedaj se kdo oglaša iz našega romantičnega Jurkloštra. Kakor menda povaš na sp. Štajerskem, tako se je tudi pri nas agitiralo z najgršimi sredstvi za nazadnjaškega kandidata. Nastopala je podivljana druhal s takim nasilstvom proti naprednim volilcem, da se jih pri ožji volitvi več kmetov naprednjakov na volišče ni upalo, ker se niso hoteli izpostavljati tem, že na najnižjo stopinjo propalim Benkovičevim agitatorjem. Med temi ljudmi je tudi naš g. župnik Karol Hribnik igral precej umazano vlogo. Misli si on, da kar je še pred volitvijo zamudil s svojo nesramno agitacijo, da še mora sedaj po volitvi napadati mirne farane na najbolj podli način. Ako pride s kakšnim naprednjakom v dotiko, ga tako nahruli, da bi se najbolj neotesan drvar sramoval takih izrazov. Na prižnici pri sv. Trojici je ta župnik pel glorio vsem zapeljanim kmetom, ki so volili advokata Benkoviča; sramotil je obenem vse napredne volilce, lagal o nas naprednjakih, da smo brezverci, zapeljivci, lažnivci, da hočemo cerkve podirati itd. Mi te pa, dragi Karl, vprašamo, kdo je daroval več k popravilu cerkve sv. Trojice, mi kmetji ali ti, ki nimaš nikdar denarja za kaj koristnega? Vprašamo te, od katere strani se je še tako nesramno hujskalo, lagalo, sleparilo in obrekovalo, kakor ravno od farovške stranke, to je iz prižnic, spovednic itd? Nadalje te vprašamo, kje da vera pesa, pri nas naprednih, ali pri takih duhovnikih kakor si ravno ti? Izrazil si se tudi, da bodes ti i tvoji somišljeniki bojkotirali gostilno g. V. Šmid. Lepa krščanska ljubezen do bližnjega, kaj ne da? Vrlemu, izobraženemu in naprednemu možu kakor je g. V. Šmid, pa svetujemo, da mu ni

treba biti žal tistih goldinarčkov, ki mu je dal župnik skupiti, ker on bode že svetobro kapljico lahko komu drugemu prod. Omeniti mi je še tukaj tudi Pregradovo Šnepo rijo, iz katere se je tudi širila nesramna agitacija po celih dolini; in dr. Benkovič je pač lab vesel in ponosen takih šnepsarskih agitatorjev in pa njih zapeljanih volilcev; pa kaj si hočemo ker gliha vkljup striha. Pregradova polovica, kozvana Fanika si je menda pri teh volitvah pri župniku Karlnu zaslužila lovror venec, ker hodi skoraj vsaki dan v njemu po časopise in po uganke rešava. In ti starci Matiček, ali toliko slep in zabit, da ne vidis, kaj se obtebe godi? Ali vprašaš kaj svojo ženko, ki pride iz farovža, kako sta kaj z župnikom uganke rešila? O ja ja die schöne Fani in der schöne Karlo, (kakor se sama rada napišeta) kaj ne da fleten parček? Mi bi takih čel kakor je Pregrad in njegova Fanika splošne omenili, ko bi ta domišljava ženska, ki je doma iz svetovnoznanje lokavške Filadelfije, v opovsalova vsakega naprednega volilca. Zato bodemo še večkrat kaj pikantnega o nje povdali! Naj bode dovolj za sedaj. Oglasili se bomo še velikokrat o našem rešnigcoljubnem „Štajercu“. Ker hočemo imeti farji boj, naj ga imajo, naprednjaki se tega ne strašimo, ker na naši strani je resnica in pravica! Umazanega gradim iz farovžev, kakor Razbor, St. Lenart, in Miklavž se je toliko nakopičilo, da ko bi vsaki štev. Štajerca hoteli pisati, bi ne zmanjšalo gradiva za 2 leti. Nas naprednjakov dolžnost, da take lumparije razkrinkamo, bodo ljudstvo spoznalo, kake dušne voditevima. Ti pa ljubi „Štajerc“ prihajajo bodes na sedaj naprej v trikrat večjem številu k našim kakor tista lažnjiva farovška cunja, ki se pravi „Slov. Gospodar.“

Opomba uredništva: Tako je pravljeno! Po celem svetu se dani in tudi v občini Jurklošter ne smete zaostati. Živel!

Zusem. Do danes še niso izumili žajje, katero bi se lahko zamorila opralo. Vso umiranje je zastonj, kar ve tudi naš Šebatov Tona pri dobro. Na neko nedeljo je visel na gospodarskem poslopju poleg cerkvene poti v Žusmu veliki plakat, ki je raztolmačil razmerje med obrtni učiteljico iz Loke in Šebatovem Tonatom; reči se je, da učiteljica vedno perilo menja, kade pride v Žusem in da ji pri temu Šebatov Ton pomaga. Te in ednake zadevice o obrtni učiteljici in drugi učiteljici iz Loke, so stale na dotičnem plakatu. Žalostno je le, da so tudi šolski otroci to brali in naprej pripovedovali. Ako se moredec takim učiteljibam izročovati? O tej stvari žvgolijo že vrabci več meseca. Vsebinu plakata ne moreno objaviti iz ozirova na dostojnost. Nenamilo na deželni šolski svet je tudi že narejeno — ali do danes se ni ničesar ukrenilo! Meni ni celjski šolski nadzornik ničesar storil pred učiteljicam. Treba se je zdaj obračati na javnost. Kajti zastuprili z nemoralno srca dece, teguji ustimo! Učiteljstvo bi moralno takoj samo začenjati disciplinarno preiskavo ali pa prositi prestavljenje. To zahteva njih čast! Ako je bil plan lažniv, potem treba se oprati trditve! Ako je bil resničen, no potem — izginite! Mi pravimo šolske razmere v Loki so sploh slabe. Ker šolski obiskuje komaj 30 otrok bi bilo lahko kaj učiniti. Šebatov Tona pa naj se umiva naprej — zamorec ostane črn!

Št. Janž na vin. gorl. Dragi nam „Štajero“ Žali Bog, kadar se kaka volitev pričenja, bodo naši prvaški cekmošči le menda znoreli. 9. maja sta pismeno povabilo J. V. in Fr. Gradišnik kaplana iz Smartna pri Velenju v št. Janž na agitiranje za Robiča; pa ta shod se je v planu slabu obnesel. Pri prvi volitvi imel Robič v občini Št. Janž 55 glasov, Toma pa 126. Ko se to izve, je bilo agitiranje vse hujše. Šmarnice se niso več v cerkvi čakali tercijalke-kuharice so skakale semtretje in agitale le za Robiča. Ja neka tercijalka M. Rabinik, je celo položila v cerkvi Robičov plakat na tla pod prižnico. Neka Ana Zagoršnik priletelka k nekemu štacunarju in rekel: „Johan, juter bo volitev, glej da voliš Robiča, hočeš v nebesa priti.“ Ja še našega miroljubnega fajmoštra so menda babe znorele, ker se ni nikoli doslej v nobeno volitev vtikal, zdes je začel v cerkvi razgrajat: „Žene, poglejte

imajo vaši možje na listkih napisano, koga bodo volili, krčanskega kandidata ali nekrčanskega itd. Mi kmetje pa dobro vemo, da g. Ježovnik je bil krčen, za Robiča pa ne vemo, kjer je predaleč od nas. To pa naš g. fajmošter nam ni niti omenil, koga naj volili volijo; ni nam povedal, ali bi Robiča ali Ježovnika; mi kmetje pa smo za Ježovnika glase oddali, kjer ga vendar vsak pozna in vemo, da je dober kristjan, ki vsakemu rad pomaga, ali je le mogoče. Zato je g. Ježovnik dobil pri ožji volitvi 186 glasov, Robič pa 49 glasov. To smo prepričani: kadar ženske agitirajo, tedaj ni kaj prida! Da je pri ožji volitvi dobil Robič 6 glasov manj kakor pri prvi, g. Ježovnik pa 60 glasov več gre v hvalo nevraštenim kmetom. Zakaj vera peš? Menda zato, ker so naše tercijalke hotelle Robiča!... Od nas kmetov še Robiča nikdo niti videl ni. Zakaj ga v nemškem Gradcu ne volijo, če je tako mogočni svetnik? Večina volilcev.

Iz Črešnjevi pri Konjicah. Bišči župnik Franc Ogrizek na Črešnjicah je vsled svoje neprestane politike, to je vmešavanje v vse mogoče občinske zadeve, vsakovrste volitve, vse privatne okolnine, ter zaradi večnega prepira šolo in občino in zlasti obdolženja tativne na vinu, mezu in sedju in silenja k sodniji itd., — cerkveno ali župnijsko zemljo hudo zanemaril, navrh pa še veliko lessa brez vsakega dovoljenja natihoma poprodal in tako z bog njegovega razvijtja učini, da se sedaj noben kaplan ali župnik ne upa taj prospiti, četudi je že od srede februarja t. l. toraj tri in pol meseca to mesto razpisano. Ako je kje drugod župnija izpraznjena, takoj se mnogo prisilcev oglaši, a tukaj se vsak bojni, zato jo Ogrizek zaradi sramote že sam začel nekaterim kaplanom k temu prigovarjati. Drugič z bog svoje srbitosti, kakor da bi ga celi roj tebel pikal ali da bi imel samo živo srebro v svojem nemirnem telesu, dal je pri svojem najbližjem sosedu neko draga, v kateri je že pred mnogo let voda tekla, zasut in zadelati. To je sedaj provzročilo, da ima tisti kmet v svojem hienu lužo ali mlako. Ogrizek je poprej zatrjeval, da bo zato skrbel, da se kanal napravi, a tega on ni storil, ker svoje besede in obljube nikdar ne spolni. Ta kmet je tih in potrežljiv kakor Job, a sedaj mu vendar preseda, ker mu tivina skoraj v vodi leži in počasi poginja; zato se po vsej pravici nad Ogrizkom hduje in ga roti. — Tretjič: okrog cerkve je že z isto vred stavljena pri sto metrov dolg kameniti zid kot „branik“, namreč tri četrti tega proti breznu in jeden četrti proti zalivu vode od gore na cerkveni zid. Četudi je ta zid en meter širok in tako visok, še popolnoma močan, lep in „neogibno potreben“, ga je vendar Ogrizek zbog same neumnosti in prevzetije celega hotel podeti dati, ter ga deloma z železnim nadomestiti; seveda, plača naj kmet, niti cerkev niti on! Ker mu pa kmetje tega niso dovolili, začel ga je sam podirati dati, ter ga že šest metrov odpravil, dokler mu niso farani nasproti stopili in mu prepovedali, še dalje take neumnosti vgnati. Ta razrušeni zid služi sedaj kot „spomenik“ in v posmeh ter začudenje vsem mimo gredočinom kakor tujcem naprenapetega tukaj bivšega župnika Franc Ogrizeka. Četrtač: da bi si odstrel, povzdignil in si izkoristil, začel je v cerkvi oltarje deloma ponoviti deloma z novimi nadomestiti, četudi še ni bilo nujno potrebno; denar je dobil večidel pri faranah, čeravno so nekateri kaj težko dali. Bila je toraj njegova dolžnost, da bi on od prodanega lesa tudi sam nekaj doložil, a tega pač menda ni storil. Moral bi bi pa tudi pravičen namen imeti, dalej tega tamkaj vstati, nasprotno prosil je ob enem na vse izpraznjena mesta, dokler ni konečno v Dramljah obvinil. Tam pa je moral že kaj skrajno molčati, da si tudi še toliko, ker se pri volitvi ni cela fara po njegovi samovolji ravnala, ampak je večinoma gospoda Robleka volila; in to je bila za Orizka kaj bridka usoda.

Iz Leskovca. Predragi mi „Stajerc“, oprostite, da se spet dovoljujem. Ti par vrstic naznanimi od naše klerikalne družine. Kakor je že običaj, stavijo katoliški kristiani ob cestah in potih križe s podobo Križanega, drugi stavijo spet kake stebre s kako drugo sveto podobo in tretji se pa potrudijo, da sezidajo kako kapelico. Tako je tudi tukaj dal sezidati kmet Jožef Vindiš lepo kapelico na čast Materi „Lurški“, ktero je

v nedeljo po večernicah blagoslovil naš vrli fajmošter Kralj. Po blagoslovilju povabi hišni gospodar fajmoštra in pa njegovo melčobno mežnarče za eno malo južino. Te pojedine se je vdeležilo tudi več drugih oseb in proti večeru se pridruži tudi eden naših somišljenikov. Ko ga pa naš žegnani gospodek zagleda, se razjezi, češ kaj ima ta tukaj za iskat, pogradi hitro svoj klobuk pa hajd adjo. Gospod fajmošter, vprašamo Te, kaj Ti je pa storila dotična oseba, da si se tako raztogotil in pobral; ali kažeš tako ljubezen do bližnjega? Dobro Kraljič, da si odfuškal, sej nismo žalovali za Teboj, pa ustanje bi še pogrešali Tvojo mlečobno mežnarče, ali bi ga odfrula seboj. To mežnarče res misli, da je že v drugih nebesih, mi pa mislimo vse drugače. Martinek, spodbilo bi se za Tebe, da bi se vrnil s svojim fajmoštom domu, ne pa da si ostal pozno v noč tamkaj. Zraven je bila tudi devičica Lizika iz plemenite rodonevine Mlakarjeve od sv. Barbare, ktera je že po celih Halozih dobro znana ptica brez perja. Naš mežnarček se je nasrkal pošteno vinske kapljice in se navzel preveč vinskega duha, zato se je zvrnil dvakrat pod mizo ter se je tudi z zgoraj imenovano ptičico pri mizi prav nespodobno obnašal. Res lep vzgled za cerkvenega služabnika. Sram ga budi! Pri odsodu mesto, da bi se zavhalil gospodarju in gospodinji ter se poslovil in mirnim potem odišel, začel je hujskati in zavljati, tako da je spravil celo omizje v groznenim; prislo je celo do hudega boja. Res lepo kaj takoge pri enem blagoslovilju od klerikalne družine. Ta črnuh je tudi izustil besede: „par Leskovčanov še ste za nas, pa oni drugi so vši Štajercijanci in nemurčji“. Zdaj pa Te vprašamo, mežnarče, kaj pa, kadar fehtariš po fari, se delaš tako ponižnega, zakaj takrat ne hujškaš? Gotovo zato ne, da si napolniš tvoj lačni kosmati želdec! Svetujemo ti, mežnarče, po boljši se, opusti vse hujskarije, ter se drži raje svojega reda v cerkvi, katerega je zelo potrebna, ker zgleda res tako, kakor da je 5 let ne bi bilo nobenega mežnarja v nji. Ako pa tega ne boš držal, bomo Ti drugo odigrali, ter Ti pokazali pot iz Leskovca...

Stojnje pri Ptiju. Letos se na polju pozna, kdo ima doma v hiši „Stajerca“. Dragi mi klerikalci, to je gola resnica! Kdor se je ravnal v jeseni po „Stajerčevem“ nasvetu, ta ima letos prav lepo žito. Kaj je toraj boljše: brati samo šinfanje „Gospodarja“ doma, ali pa „Stajerca“? To si premislite tisti vsi, ki vam letos žita majuka. Slišali smo, da vam bode davek odpisali. Dobro je in potrebno, da oni pomoč dobijo, katerim vzame mraz ali pa toča ali ogenj vse. Takim, kateri si pa je sam kriv, pa naj bi dobil odpis dakov in pomoč? No naj vam bo, ker vemo, da ste še v temi. Drugokrat pa vprašajte na naprednjake, kako se to naredi, da žita zima ne vzame. Tako ve naš list „coprati“, ne pa mi. Naročite si ga in nikdar vam ne bode žal za tiste tri krone; marsikaj bote našli v njem, kar ste v resnici potreben. Zdaj vidite, da farji vam drugo ne povejo, kakor kdaj bodo prišli gledati z zakljom k vam; oh, takrat se vam prilizujejo, takrat in kadar so volitve. Kadar pa je kmet lačen, oh kaj to briga župnika! Klerikalci, to je „coper“, to je tisto sredatvo, s katerim gremo naprednjaki naprej, namreč „Štajerc“ in njegovi nauki in njegovi zvesti čitalatelji!

Naprednjak.

Iz Ragoznice. V Ragoznici priredi bralno društvo zopet veselico. Hm, hm! France Bračič ne kaže ravno najlepši vzgledov za izobrazbo. Nekateri stariši so že odstranili slabi sad iz hiše; domači stariši pa se jezijo. Vi, France Bračič, mi vam ne odrekamo veselja, s katerim si naše življenje oleplšamo in za hip naše nadaljne odložimo. Ali na mladino treba paziti! Zadnjič smo opazili, da so pozno v noč na dverišču plesali in narezani papir eden v drugi metalu. Taka „izobrazba“ pripelje lahko do budih posledic. Poiskati treba mladini boljše, poštnejše veselje!

Trovovič. Dragi „Stajerc“! Naši klerikalci so grozni vrišč povzročili, ker si jih ti zadnjič malo pokrtačil. Župan Zavec je hodil s pobešenim nosom okoli kakor pottri dežnik in tudi drugi so nosili za vatej daljše nosove. Posebno pa se jezi Francelj Novak, brat Valentina, na-te, dragi naš list. Proti svojemu sosedu, ki je dejal, da

je „Stajerc“ dobr list, je kričal: hiša v katero Št. zahaja, je roparska hiša(!), ljudje so tam ne pošteni, vsak čitatelj „Stajerca“ je falot, brezverec in bogisvedi kaj še. No, ti črni podrepnik, — ali so vši duhovniki faloti in brezverni, ker pridno citajo „Stajerca“? „Stajerc“ zahaja v najodličnejši hiši, — ali so to roparske hiše? Dragi Francelj! Pobiljšaj se, drugače ti povemo sredstvo proti tvoji lažnivi jezičnosti in ti potrakmo ojstrešje na prsta!

Od Škancijana! — Naš župnik Mikulaš nima sicer te navade, da bi veliko od politike pridigoval. Ali na praznik Nebohoda je pa dve pridigi imel; prva je bila nekaj besedi iz sv. evangelijsa in tako tiho, da se je komaj nekatera beseda slišala; druga je bila seveda od politike, in sicer tako glasno, da je moral vsak gluhi slišati. Za politiko pa ni bil bolan! Rekel je da je od knezoškofa bilo ven dano, da se mora po vših cerkvah v nedeljo pred volitvo molitveno uro opravljeni na ta namen, da bi krčanski volilci zmagali. Priti morajo vši k volitvi, kateri imajo še količkaj iskrice krčanskega duha v sebi, da zmagamo naše brezverske nasprotuljnice. Žigolj je po tistih, ki ne trobijo v klerikalni rog, in rekel: „Kateri ne voli krčanskega poslanca, tisti se za vselej veri odpove in ne bo zveličan!“ — Kako pa to, da imajo v sosedni fari v Kamenu drugega škofa, da tam ni bilo treba takih ceremonij?! Pa to je bil le menda župnik Ražun ta „škof“, ko je v sredo pred Nebohodom agitiral po fari za Grafenaverja. Omeniti moram tudi vse tiste agitatorje, kateri so okoli hodili, slepe kmete nagovarjali in jim volilne listke popisovali. Prvi je bil večni študent gosp. Wunček iz tiskarne sv. Mohorja v Celovcu; imel je dva dni „urlauba“ na 13. in 14. maja samo za agitiranje; bil je tndi na volišču, če vendar ima še le 22 let starosti. Drugi, brat župnika Ražuna in 3. občinski sluga in še več teh orglarskih frajlic. Zugalo so, če ne voliti Grafenaverja, tedaj rajši voliti ne pridite. Po volitvi se je reklo: „No 15 judov še imamo v naši fari, sicer smo zmagali.“ Toliko za danes. Eden od tistih „15ih judov.“

Prevalje. Zmaga je naša! tako vpijejo črnuhi in to še bolj zdaj, ko so se dovolj pličane pive napili. Naš kaplanček, po imenu Johan Sekol in njegovih hlapci, so letali po vseh hribih in dolinah in pridigli kmetom in delavcem: vera je v nevarnosti, cerkev bodo podirali, duhovnike bodo napodili itd., da bi si pridobili na ta sleparski način več glasov. Res, vjeli so ti črnuhi precej takih, ali veliko več je bilo onih, kateri niso šli na te farške limanice; ja prigordilo se je, da je neki volilec, enega teh barabnov s palco, iz hiše naglav. Prav je imel, bikovka se mu bi bila bolje prilegla na njegovem širokem hrbtnu. Kaplanček Sekol ponoči tudi ni imel pokoja. Letal je ponoči z nekim človekom, kateri je bil že večkrat z p r t, po naših delavskih hišah, trkal na vratih, budil starčke iz spanja in začel svojo prazno slamo mlatiti, kako je vera v nevarnosti in kako bode prišli pri nas tako daleč kakor na Francoskem, da bodo cerkve zaprli... Ti starčki so bili gluhi; čuli niso nič; tirjal je glasovnike od njih, ali slišati je moral le resnike besede: Vera ni v nevarnosti ampak vaš žakelj! Prišel je tudi črnušknež v neko bajtico in tirjal od volilca glasovnico. Ta mož mu pa odgovori: „Glasovnico imam pri Paarui“ — Na to besedo se je črnuhel tako prestrašil, kakor da bi bila strela vdarila po njem; ostromel je in jo ves potuhnen odkuril. Tako bi moral politikujoče hujškače v kuti povod pognati.

Prevalje. Kako je Fik-fakov sin kunšten, govorijo tukajšni črnuhi. Začel je prodajati svojo na gnoju zrašeno modrost v časopisu „Mir“, da bi dobil boljšo plačo, kakor jo zdaj kot hlapac ima. „Gnoj kidat ni dobro“, se misli Fik-fakov sin, odkar je socialni kandidat Kristan iz Ljubljane v gostilni pri Achacu razlagal težave delavcev in dohodke grofov, škofov, plemenitažev ter sv. očeta papeža. Groza ga je obsinila, lasi mu stali po koncu, čisto zelen je postal, ko je slišal, kako dobro se imajo ti gospodi. Tako ne gre dalje z menoj, zdaj moram kunšten postati; obrighth sem čudno“, tako je šepetal. Plenice še visijo od tebe, tvojo gnilo modrost si

pokazal! Kaj pa še boče tvoja žlahta več? No, no, Hanzej postavili te bomo na višji stol, namreč na bikov...

Novice.

Propadamo?! Zopet enkrat šumi po listih naših nasprotnikov, da propadata „Stajerc“ in njegova stranka... Mi se tem otročjem iz srca smejemo. Vsako leto enkrat ali dvakrat nam zapojejo nagrobno pesen in vendar živimo že 7 let, brez da bi čutili kakšne težave. Zopet enkrat torej propadamo; zakaj neki? Kunštne glavice v prvaških uredništvih so izračunile, da smo pri zadnjih volitvah le kakšnih 6000 glasov. No, ta je pa modra! Prvič ponavljamo, da sta Ježovnik in Roblek izvoljeni z najmanj 60—70% naših glasov. Te glasove treba nam pristeti! Ali je res kdo tako neumen, da bi mislil, da sta Špindler in dr. Kukoveč v partednih tisočem kmetov spreobrnila? Ako je kdo neumen, mu ne moremo pomagati; nam je to pač vse eno. Pravijo tudi, da naš list zopet „hira“. Tega mi ne čutimo. Nasprotno, — vkljub goljufije in nasilju najumazanejše vrste raste število naših naročnikov. Po Stajerskem in Koroškem gremo naprej! Pač pa se nam zdi, da hirajo drugi listi, na primer tista ljubljanska cunja, s katero si je umazal dr. Jurtela svoje roke ali pa tista smešna tetka „Domovinca“, ki zataji vsakih 14 dni enkrat vsa svoja načela! Tudi „Narodni list“ ne živi od naročnikov in smelo trdimo, da ni ne na Stajerskem in ne na Koroškem lista, ki bi imel toliko naročnikov in odjemalcev kakor „Stajerc“!... Zato pa, modrijani v prvaških listih, le radujte se in sanjarite o našem propadu, — mi vam privoščimo te otročje sanje. Duševne batine, ki jih pa dobivate od nas z vsakim dnevom, vam bodo te sanje že pregnale...

Po vsem časopisu, — seveda ne po prvašku, marveč po velikih nemških listih, — se prinašajo članki o volitvah v naših krajih. Grozovite sleparije, s katerimi so prodri koroško-stajerski klerikalni kandidati, neznosni pritisek, naravnost zistematična zloraba vere in cerkev, preziranje vseh postav, — to je v drugih krajih že davno nemogoče, to se godi komaj še v najtemnejših kotih Galicije ali Ogerske! Zato se čudijo tuji listi in se nam — amejejo. Res, malo smešno je, da se pusti vso prebivalstvo na Stajerskem in Koroškem od par sto zbesnelih duhovnikov v kozji reg pognati! Smešno je in vendar tudi žalostno. Kajti to ljudstvo je zbegano, duševno vtrijeno in zanemarjeno, — to ljudstvo ne čuti, da je pljunilo s to volitvijo v lastno juho. Ne pozabimo tega, da se je pitalo naše ljudstvo s časopisi á la „Domovina“ in „Gospodar“, z Mohorjevimi knjigami in farškimi pamfleti. Desetletja, ne, stoletja sèm, odkar so izdihnili zadnji svobodomiseln kmetje, so imeli vajete edino politikujoči klerikalni duhovniki v roki. Ti klerikalci so namenili in nasilno zanemarili ljudstvo, zastruplili njegovo dušo! In zdaj vpijejo, da so „sijajno zmagali. Zahvaljujemo se za te zmaghe. Zmagal bode tisti, ki ima največ izobrazbe, največ duševnih zmožnosti, največ dušnega orožja. In to niso klerikalci! Čimklerikalnejša je pokrajina, tembolj neumno, duševno zaostalo je tam ljudstvo. To pa postaja z vsakim dnevom boljše; z vsakim solnčnim žarkom postaja svetloba večja in zato — je bodočnost naša!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Linhart — oproščen! Pred kratkem šele so vložili pravki proti tožbo proti našemu uredniku Linhartu. Na jezvitični način je mislil farški dr. Benkovič, da bodo spravili urednika v luknjo. Tožil ni za vsa tista očitanja, katera mu je vrgel naš list nevrašeno v lice; edino za besedico „Cvenkanic“ je tožil. No, Benkovič in njegov modri zastopnik dr. Rosina sta pogorela. Urednik Linhart je bil oproščen in novo pečeni farški poslanec Benka-Cvenkanic bode moral vse troške plačati. Črna gospoda se je torej do kosti osmešila. Mislimo smo, da bode s tem stvar končana. Ali — osel gre le enkrat na led, — prvaški dohtari pa gre večkrat. Prinesli smo svoj čas članek iz Hoč pri Mariboru, v katerem smo prav pohlevno okrtačili farškega podrepnika Visočnika. Za svoje trditve smo

imeli dokaze v roki. Dokaze imamo, da je Visočnik psoval naš list, da bi kmalu batine dobil, da je prodajal sleparske loze, da je hodil z nekim frančiškanskim beračem okoli itd. Visočnik je dobro vedel, da so naše trditve resnične. Ali tekel je k prvaškemu dr. Rosini in ta nam je postal predzrni popravek po § 19. V popravku se je ednostavno reklo: „To ni res in ni res in ni res“. Postavo in resnico se je teptalo naravnost v blato. Zato smo prijeli lažnega popravkarja za dolga učesa in smo mu rekli, da je nesramno lagel. Ko bi imel ta farški podrepnik prav, tožil bi nas pred porotnike. Ali tega se ti tički ne upajo. Prvaški dohtarčki so spravili Visočnika na svoje limanice in mož je bil takoj neumen, da je zopet tožil našega urednika po § 496. Tožil je le za besedo „lažnik“, vse drugo je pustiti pri miru. Mislimi so pa ti modrijani v Rosinovi pisarni takole: „lažnik“ je psovka, za katero ne dopusti sodnika dokaza resničnosti; Linhart bo moral torej molčati in sodnik bode tega ferdamenskega Linharta v luknjo poslal! Tako so mislili, pa le ni šlo. Linhart ima hvala Bogu precej dobrji jezik. Povedal je pred sodnijo, da hoče vse svoje trditve dokazati in sodnik se je izjavil inkompotentnega, — ta prešmentan Linhart je bil v prost. Visočnik bode moral plačati našega advokata, prvaškega dohtarja in vse druge troške. Prav mu je, temu črnemu petolizcu! Vendar pa bi zasluzili glavno kazneni dohtarski pravki, ki spravljajo neumne možakarje v nesrečo! Blamaža je Rosinova! Osel gre le enkrat na led, — kolikor bodo šli prvaški dohtarčki?...

Ptujska duhovščina dela miroljubnemu g. proštu kakor sploh vsem poštenim prebivalcem v Ptuju velike preglavice. Na eni stani hočejo pokazati minoriti vedno iz novega, da jim je politično hujskanje prva skrb, na drugi strani pa sta se razvila mestna kaplana Jäger in Kopivšek v politična petelinčka najhujše vrste. Gospodje Vavpotič, Pšunder, Kopivšek, Jäger e tutti quanti hočejo kar čez noč premagati napredno misleče Ptujane. Mi se sicer ne bričamo za politično „prepričanje“ teh ljudi, ki so le hlapci mariborskog nadhujšaka Korošca. Ali proti temu se postavimo v bran, da bi se moralno pustiti vso ptujsko prebivalstvo obrekovati in pravati po klerikalnih kranjskih cunjah. In to se danes godi! Vsak dan čitamo po klerikalnih listih naravnost nesramne, brez značajne psovke; — te psovke mečejo blagoslovljene roke na tisto prebivalstvo, od katerega živijo! Ali to še ni vse. Tudi v šoli se pričenja vlivatistrup v otroške duše, — tudi v šoli se skuša na hujskati o troke protistarisci! Temu počenjanju mora biti enkrat konec! Črni gospodje vplivajo sicer v prvi vrsti na ženske in so ustanovili vsled tega svoj „Christlicher Frauenbund“, po domače: društvo ptujskih tercijalk, katerih „geistlicher Mitberater“ je g. Pšunder. S tem, da vzbajajo našo deco v politični hujskarji in da poneumijo naše žene, — tem misljivo polagoma napredno mesto posiliti v črni tabor. Temu mora biti konec! Ali naj trpimo, da pride otrok iz šole in pravi: mama, ali je oče res brezverec? Ali naj trpimo, da se vsiljuje deci druge knjige, nego so jih starši dali? Ali potrebujejo naše žene kakšnega „Mitberaterja“? Ali je lepo, ako sedi debeli minorit ob 1/12 ur po noči med socialističnimi železničarji v go stilni pri „zamorcu“? Ali je to lepo, da se nahujška prebivalce v Dražencih proti Brežanom? Ali ni to naravnost predzrno izzivanje, ako lažejo ptujski duhovniki, da je naš list „brezverski“ in ako agitirajo v šoli, spovednici in društvu z vsemi sredstvi proti „Stajercu“? Temu treba konec napraviti! Pač ni čuda, da so sprejeli meščani sklep, da ne bodo otrok verouku pošiljali, dokler se nahujška deco proti staršem. Odgovornost za takorak nosijo tisti duhovni v Ptuju, ki so pozabili na svoj poklic in postali nahujški v talarju. Prebivalstvo v Ptuju pa se ne bode pustilo komandirati od mladih farških petelinščkov, ki ne vedo od življenja ničesar! V mestu hočem o m i i zaropotali bodoemo odločeno, ako ne pride do mira! Vbogi g. prošť Fleck je pač vedolžen na teh dogodkih, njemu je politika „terra incognita“, on se briga le za svoj zvišen po

klic. Vkljub temu pa se obračamo še enkrat do g. prošta, naj poseže z železno roko sršeno gnezdo, naj napravi red, kajti drugi župni odklanjam vso odgovornost za nasledke brez mejnega hujskanja teh duhovnikov. Ptujani! Vi pa izvajajte posledice že zdaj! Delujte s podočnimi močmi za naš list! „Stajerc“ mora priti v vsako hišo, v vsako gostilno v Ptuju! Naročajte ga i za vaše posle! Tako pokazujte da se Ptujani ne pustijo komandirati od mladih petelinov, katerim je šla ošabnost v glavo. Ako hočete pokoj, — dobro za vas in nas! Ako hočete boj, — tudi dobro! Ali ne tarnajte potem kajti z belimi rokavicami ne primemo nasprotne za učesa! Vrgli ste nam bojno rokovo pred noge, — mi jo poberemo in videti bomo, kje bo zmaga. Proč s klerikalizmom!

Prvaški tat pred poroto. Poročali smo se, da je bi prvaški poštni oficijant v Ptuju Anton Schwarz zaradi raznih sleparij aretiran. Prvaški listi, ki poberejo vsako malenkost, hčar se tiče naprednjaka, so o tej zadevi kmolčali. Te dni pa je stal Schwarz pred mariborskimi porotniki. Priznal je svoje grehe vse noma in bil obojen na 10 mesecev — tudi ječe, †pojstrene s postom in trdim ležiščem vsaki mesec. Ragovedni smo, ali bodo prvaški listi svojim vernim ovčicam kaj o tej osoobi povedali? Mislimo, da ne veliko. Kajti lumparija za lumparijo pride na dan in povsod s pravki glavni junaki. In ti ljudje, katerih predvoditelji so nepošteni, hočajo drugo morale učiti?

„Proč od Brega,“ to je najnovješji klic, katerega so si izmisliли za Dražence nekateri klerikalni smrkolinki. Mi poznamo te tičke in morda se bode še prigodilo, da jih bodo Draženci sami pognali čez most v farovž... Ali vprašajmo se: kaj pomeni to „Proč od Brega“? Ali bi občina Breg morda poginila, ko bi tisti par hiš v Dražencih bilo priklopilih drugi občini? Mislimo da ne, kajti gospodarstvo brez občine je v popolnem redu. Pač pa bi kmetje Dražencih čutili, ker bi prišli bogve kam in bogve v kakšne razmere. Mi svetujemo: nimaj kri! Sramota je sicer, da se pustijo prebivalci v Dražencih nahujskati od farških smrkolinkov — sramota je, da imajo v Dražencih še takoj poslov, debele planke na celu, — sramota je da posimeti „črni purgermeister“ svoj vpliv v svoj lastno škodo in v škodo svojih sosedov, — ali posledice te sramote bodo Draženci sami čutili. In morda pride še čas, ko bodo klicali: Nazaj Bregu! Tisti pa, ki hujskajo nemprimesilno, tisti bodo enkrat kaj doživelj... Brežka občina je bila vedno v vseh zadevah edina, zato je res lumparija, ako hujskajo privandrani neveden del prebivalcev te občine proti drugemu.

Iz Št. Vida pri Ptuju se nam poroča: Pod vodom zlate poroke zakonskih Toplak, ki se je vrnila dne 26. maja, opaziti je bilo pri župniku Andreju Berdniku pravo krščansko „ljubezen“. Politika ne spada v cerkev, ali ta žemljani gospod se za to ne briga. Pri nagovoru je omnil, da je jubilar rojen v Podvinčih, torej v občini, ki je tako „lepo“ volila za deviško-nedobžnega hofrata Ploja. Malo čudni je ta govor o prilikli zlate poroke. Slavni hofrat Ploj pa ne bode doživel zlate poroke, ker je tako „dobri kristijan“, da je ločen od svoje katoliške poročene žene. To je pozabil župnik povedati Ali naprej! Zvečer, ko je zvonar pričel zvoniti, je župnik s pasjim bicem na stopil in je nagnal ljudje ven; pri tej priložnosti je bicem sedemkrat udaril! Na mostu se zgodili potem prizori, ki mečejo prav čudno luč na tega čudnega „namestnika božjega“. Ljudje bi bili kmalu župnika kopali, kajti eden teh župnikov pristaš je že zaklical: „Pojm župnika kopat“. No, neki slučajno došli Št. Vidčan je župnika itak dobro — opral. Zato črnozuske ne toži? Očita se mu vendar precej nelepi stvari! Menda se čuti krivega. Ti župnik, spominjaj se, da se ti je klical in mostu: „Sramujte se!“ in glej, da se načudil tvojega zvonarja in hlapcev malo več izobrazi. Kajti ako se ne poboljšaš, bo „vera“ še bolj „pešala“. Sicer pa to ni vse. O temu župniku vemo še celo vrsto ne prelepih dogodkov. Pred kratkim je umrl neki Herman pri občini Št. Vidčan. Hotelo se ga je pokopati brez vsega; ali ko so prišli sinovi pokojnega in so pokazali polne žepe, pričelo je zvonec

da je prodajal župno gnezdo, naj napravi red, kajti drugi župni odklanjam vso odgovornost za nasledke brez mejnega hujskanja teh duhovnikov. Ptujani! Vi pa izvajajte posledice že zdaj! Delujte s podočnimi močmi za naš list! „Stajerc“ mora priti v vsako hišo, v vsako gostilno v Ptuju! Naročajte ga i za vaše posle! Tako pokazujte da se Ptujani ne pustijo komandirati od mladih petelinov, katerim je šla ošabnost v glavo. Ako hočete pokoj, — dobro za vas in nas! Ako hočete boj, — tudi dobro! Ali ne tarnajte potem kajti z belimi rokavicami ne primemo nasprotne za učesa! Vrgli ste nam bojno rokovo pred noge, — mi jo poberemo in videti bomo, kje bo zmaga. Proč s klerikalizmom!

da je padel od malega zvonca „bing!“. Za denar pritoj gotovi ljudje tudi svojo dušo! Tudi je župnik Berndni pozabil, kako naj pozdravi svoje vrte, kadar pride na prižnico. Radovedni smo, ker bodo tamošnji farani čuli od kakega druga pozdrav „hvaljen bodi Jezus Kristus“. Vsekar se bode streljalo od veselja po vseh goreh in dolinah te fare, kadar jo popiha ta duhovni...

Napredna zmaga v Cirkovcih. Poroča se nam: Dne 27. maja so se vršile občinske volitve v Cirkovcih. Dve stranki so si stali napotiti in hudi boj je bil. Željno smo čakali na volitve in pričakali smo jo. Čeravno so na bombardirali s psovki nemčur itd., so vedar črnuhi pogoreli. Dani se, počasi a govor! Kakor tema izgine pred jutrajno zoro, tako bo izginila moč naših nasprotnikov, kakor je pri zadnji volitvi pokazalo. Leta tako naprej! Kot novi župan je izvoljen g. Joh. Kušar, posestnik v Školah. Kot moder in izkušen kmetijalec je vsem nazadujakom trn v peti, ker ne trubi z njimi v klerikalni rog. Ko bi občani njezine nasvetne poslušali, bilo bi že lahko pričetki dosti na boljšem. Sicer ne smemo prezeti vrednoljnega dela in skrbi dosedanjega župana Goljata, za kar mu gre vsa hvala. Edina žalja občanov je bila, raznesti gnezde godnih dveh kosov, starih odbornikov s svetovalcem ved, katerih smo se tudi z večega otreali.

Zdaj pa pleši, pleši, črni kos — ja kak bom plesal, ker sem bos ...

Polenški župnik Valenko se kaže kakor zatitev naprednih obrtnikov. Slišimo od več strani, da se je Valenko že proti raznim osebam izrazil, da ne smejo nemetu naprednjaku živeti pasti. Ker so izobraženi naprednjaki njegovi kontrašniki in ker nočejo v njegov rog trobiti, zato prepove on vsakemu k tem ljudem zahajati. Več faranov nam je pisalo glede te zadeve. Motje pišejo: „Mi gosp. Valenkemu danes svetujemo, naj se raje poteguje zato, da bo v cerkvi po stolih in sploh povsod manj prahu in vse bolj v redu. Opozorimo pa še posebno in opozniamo, da naj, kadar gre na spoved, ne gleda v stran, ko pri cesti ljudje klečijo; naj da blagoslov, kakor je stara navada in naj ne gre manu kakor žandar s svojo puško“ itd.... Tako nam pišejo farani. Tudi mi se pridružimo temu menju in svarimo g. Valenka!

Mežnar iz Polensaka, — obsojen. Poročali smo, da je tožil trgovec Ploy iz Polensaka tamošnjega mežnarja Glavnika, ker je imel ta prehudi jezik in je legal ter obrekoval poštene može. Pred sodnino seveda je bil mežnar, dokle drugačen. Zviral se je kakor jegulja in projaci milo, naj se mu vse laži odpusti. Ves pogum je možakarju izginil kakor kafca in bil je podoben spokorjenemu grešniku, tako da se ga je trgovec g. Ploy usmilil. Edino vsled usmiljenja g. Ploya se je rešil ta mežnarček občutne kemi. Vendar pa je moral g. Ploya milo za odpuščenje prosi in mora to tudi v fari razglasiti. Obenem mora 10 kron za ubožce in vse troške plačati. Tako mežnar, za zdaj imaš menda dosti! Pomisli pa, da si šel na limanice, katerih ti je nastavil tvoj župnik Valenko, ki pravzaprav še bolj kazni zaslubi. Poboljšaj se, mežnarček in pusti poštene ljudi pri miru, kajti prihodnji se ti ne bode več odpustilo in romal bodes brez usmiljenja v luknjo!

Kardinal Zadravec v sv. Boltengu pri Šredšču nam je poslal svoj čas popravek, katerega smo morali po postavi brez opombe obaviti. Misili smo takoj, da je popravek zlagan, koju po navadnih lažnikih skovani duhovniški popravki pač ne bodo nikomur pameti zatemnili. Naši dopisniki pa nam pišejo zdaj glede popravka „kardinala“ Zadravca sledete: „Res je, da je župnik rekel te besede: ravno to si hode ozentiti, ki „Stajerc“ bere! Ni res, kar piše g. Zadravec v svojem popravku, da je le ženina in nevesto svaril pred slabimi časopisi, ampak res je, da je naravnost sinjal čez „Stajerc“. To imaš na popravek! Vprašamo Te, fajmster, kdo je lažnik? Ali imamo 19. § za duhovniške laži? To bo pribito in tudi sodnijsko Ti dokažemo, če hočeš! — Tako je torej! Vi, „kardinal“ Zadravec ste v svojem popravku prav podlo in nesramno lagali. Vi nimate niti toliko poguma, da bi stali za tem, kar v svojem buhanju storite! Sramujte se! Sicer pa vemo,

da tudi zdaj Zadravec še ne odneha. Evo slučaj: Ko je „kardinal“ za velikonočno spoved listke delil, stopil je tudi pred neko dekle in ji rekel: „Tudi pri vaši hiši je „Stajerc“, to je grdo in tudi greh“. Dekle mu je odgovorilo: „To ni res, le moj brat ga ima“. Ko pa pride isto dekle v nauk za ženitev, pričel je „kardinal“ zopet psovati čez „Stajerc“ in dejal: „To je lepo, k vaši hiši itak več „Stajerc“ ne hodi“. Mi vprašamo: kje pa izve župnik vse to? Saj vendar ni poštar! Ali izvoha to morda po kaki nepoštne poti? No, ko pride dotedno dekle k spovedi pred ženitvijo, zarchnel je Zadravec nad njo, češ da ga je ona v „Stajerc“ dala. Dekle: „Jaz nič ne vem od tega“. — Zadravec: „Jaz Vam ne verjamem, boste že enkrat odgovor dajali“ itd. Tako opravlja ta kutarski hujškač spoved! No, mi budem črnuhu še občutnejše ušesa navili in povedali kaj o njegovih tožbah in kako faro zanemarja. „Popravki“ bodo še bolj oči odpirali!

Odporno pismo. Piše se nam: Gospodu kaplanu J. Kranjc v sv. Petru pri Mariboru! Ker niste na mojo pismeno in javno zahtevo Vaše v razburjenosti volilnega boja napravljeno lažnivo očitanje dokazali ali preklicali, — nosili boste nasledke, da se Vas poduči, da se ne sme obdolžiti šolskega svetovalca brez vzroka nepostavnega dejanja. Toliko Vam na znanje. Karl Pessl, načelnik krajnega šolskega sveta v Leitersbergu in Karčevini.

Kaplan Kranjc v sv. Petru je predzen fantič. Med volitvijo je legal čez g. Pessla, da se je kar kadilo in se bodo imel za to pred sodnijo zagovarjati. Ali tudi zdaj nastopa ta fantič! Čujemo, da kar divja proti „Stajercu“. Pri kmetih dela kar cele hišne preiskave, da bi našel naš list. Ako ga res najde, potem ga strga in sežge. Mi opozarjam naše naročnike, naj položijo žegnanega glavljca čez kolen in mu jih naj naštete 25 s šibo, ako bi se predrnzli, trgati njih lastnino. S takimi fantiči budem kmalu gotovi.

Kako je bil dr. Benkovič izvoljen? Piše se nam: Župniki in kaplani Pernat, Preskar, Prešiček, Čebašek, delali so grozno pred in na dnevni očeje volitve. Župnik Pernat je pridigoval približno tako-le: Ljubi kristjani, ako volite koga družega nego Benkoviča, potem boste prokleti; mi smo revni, mi potrebujemo zboljšanja plač; vsak je bolje plačan kakor mi (duhovniki); dohtar ve več kakor kmet itd.... Ob koncu je odpustil ta župnik svojega grobokopa, ker je ta nasprotno volil, in službe. Lepo krščanstvo! Župnik Preskar zopet je poklical 40 muždanih žensk iz Kapel k sebi in jim je naročil, da naj nagovorijo svoje može, da bodo zanesljivo za Benkoviča glasovali. Kaplan v Pišecu je bil v svoji fari zelo presenečen. Baje je bil v občini Boisno v neko klet zaprt in precej časa tam zadržan. Zakaj neki ne toži? Boji se menda, ker ima maslo na glavi. Preskerju so se 23. maja hudo smejali zaradi njegove agitacije. Tako naj bi se zgodilo vsem hujškačem! Učiteljstvo je seveda za trboveljskega sultana Roša z enakimi sredstvi delalo. Žalostno, da ni dobila nova stranka nobenega poštnejšega kandidata!

Pravi „Prozesshansel“ je podgorški župnik Pečnik. 29. maja je bila velika obravnava v Slovenjgradcu. Pečnik je moral plačati najprve 25 K v neki namen, drugič pa 10 K, ker se je hotel pretepavati. On sam je tožil celo vrsto kmetov, ki pa so bili vsi tožbe oproščeni. No, zdaj pa že vemo, zakaj vera peša! Ali kmetje se ne dajo več pod noge teptati!

Duhovniški pretepač. O našemu znancu kaplangu Luskarju iz St. Ilja pod Turjakom, ki zna tako lepo popravke pošiljati, smo izvedeli zopet lepo dogodbico. Morda nam pošlje kaplan zopet popravek, ali resnično je pa le. Par dni pred očjo volitvijo je imel Luskar okoli kaplaneve več Robičevih plakatov nabitih. Stari čevljarski mojster V. Kandek pa je pribil poleg še plakat za Ježovnika. Slučajno je bil Luskar pri vratih in rekel: „No, ker ste ta plakat nabili, pa pojrite z mano notri, van dam glažek vina!“ Starček res stopi v hišo. Takoj za njim je kaplan vrata zaklenil, vzel pripravljeni korabač in začel moža nevsmiljeno pretepavati, da je bil starček ves krav in da nosi še danes levo roko povezano. To se je godilo letos, ne v srednjem veku. Opaziramo orožnike, naj stvar preiščejo, da pride duhovniški pretepač,

ki se loti z bičom sivolasega starčka, tja kamor spada. Luskar pa nas naj toži pred porotnike, da mu dokažemo vse, kar pišemo! Sicer pa čujemo, da bode moral Luskar iz St. Ilja romati in da je dobil že pisemce. Jokal se pač ne bode nikdo za njim.

Klerikalna omika. Prijatelj nam piše: Popisati moram smešno dogodbico, ki sem jo doživel minulo soboto, ko sem šel iz Ormoža proti Cvetkovcu. Ko pride gori na lentovski breg, zagledam kakih 200 korakov pred menoj na cesti neko stvar ležati; na bližnji njivi pa sta se pasila dva vprežena vola po deteljici in vlačila voz za sabo. Spočetka nisem videl, ali leži na cesti kup obleke ali kak prasič. Ko pa se malo približam, sem takoj videl, da to ni bila neobleka ne prasič, ampak prasič podobni človek. Bil je ves opraskan in poln prahu, pijan pa kakor kanon. Ko pristopim bližje in ga opominim, naj bi vstal in šel raje k volmi v deteljo počivati, da bi ga kdo ne povozil, pričel je s hri pavim glasom vptiti in prašal: „Kdo pa ste Vi? Ali bi me radi v „Stajercu“ dali kakor so me dali naši mihoviki nemčurji? Pa le niso zmagali, propadli so; jaz sem 12 glasov za Ploja notri spravil. Ornig ne bode poslanec, dokler smo mi v Mihovci. Mi smo kristijani in Slovenci, mi imamo slovensko kri, ne pa toti prokleti nemčurji, ki so Orniga in Zadravca volili!... Tako mi je kvasila ta pijača nesnaga; odgovoriti nisem mogel nič, kajti pijan je bil kot kanon in ležal v prahu na čast klerikalne stranke. Vprašal sem ga končno, kako se piše. Vpil je: „To vas nič ne briga, povem vam pa le, da sem Jožef Škvorec ali Senjurjo Jožko, pa ne da bi me dali v Stajercu“ — Vprašam še, je li bil že kedaj v našem listu. Povedal je, da pač zaradi njegove ljube Tile, katero pa nikdar s krampom ne naganja, pač pa vsak teden z motiko (!). Ker sem ga hotel iz ceste spraviti, mi je rekel, da sem lutran in me pravil na vse pretege. Naposled je povedal to-le: „Meni se kaplan krono dali, da sem ljudi odgovarjal od Orniga in sem tudi 12 glasov dobil“... Medtem se je bližala neka ženska. Sel sem polagoma proč in si mislil: tvoji voli v detelji imajo pač več pameti kakor ti! Takšna je klerikalna vzgoja! Sramota!

Letni in živinski sejmi na Stajerskem. (Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejni). Dne 7. junija v Spodnji Poljskovi (svinjski sejm), okr. Slovenska Bistrica; v Kapelah**, okr. Brežice. Dne 8. junija v Gleichenbergu**, okr. Feldbach; v Wundschuhu**, okr. Graška okolica; pri Sv. Marjeti na Dravskem polju*, okr. Maribor; v Strassu**, okr. Lipnica; v Brežicah (svinjski sejm); v Weizu*; pri Sv. Martinu pri Slovenjem Gradcu. Dne 10. junija v Pilštajnu**, okr. Kozje; v Kleinu (sejm s klavno živizo), okr. Lipnica. Dne 11. junija v Ormožu (svinjski sejm). Dne 12. junija pri Sv. Treh Kraljih, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; na Ptiju (sejm s ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*. Dne 13. junija v Obortu, okr. Bruck; v Žalcu**, okr. Celje; pri Sv. Dubu Loče**, okr. Konjice; pri Sv. Stefanu**, okr. Kirchbach; v Radmerju, okr. Esenzer; pri Sv. Andražu v Slov. gor.**, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino); v Kozjem** na Žigarskem Vruhu, okr. Sevnica; v Brežicah**, pri Sp. Dravogradu**, okr. Slovenj Gradec; v Gleinstättnu**, okr. Arvež. Dne 15. junija v Mooskirchnu**, okr. Voitsberg, pri Sv. Vidu**, okr. Ptuj; v Veitschu, okr. Kindberg; pri Sv. Barbari**, okr. Konjice; v Mozirju**, okr. Gornjigrad; v Gnasu**, okr. Feldbach; v Pöllau**, v Lenbachu*, okr. Maribor; v Kostrivnici**, okr. Rogatec; na Planini*, okr. Sevnica; v Brežicah (svinjski sejm); v Passailu, okr. Weiz; v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 16. junija v Liezenu. Dne 17. junija v Söchau**, okr. Fürstenfeld. Dne 18. junija v Ormožu (svinjski sejm). Dne 19. junija v Brucku*; na Ptiju (sejem s konji, govedo in ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 20. junija na Bregu pri Ptaju (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino). Dne 21. junija v Šmarji pri Jelšah*; v Studenich*, okr. Maribor; v Pirchbu**, okr. Weiz; v Marnbergu** (tudi sejm s konji); v Peklu*, okr. Slovenska Bistrica; pri Sv. Tomažu** (koracice), okr. Ormož. Dne 22. junija pri Sv. Juriju**.

okr. Čelje; na Cerkevniku**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Sevnici**; v Brežicah (avnijski sejm); v Soštanju**; v Gaberji**, okr. Lipnica.

Novo podružnico kmetijske družbe so ustavili v sv. Benediktu v. Slov. Gor. Navzočih je bilo 45 posestnikov. Sadjarški in vinogradniški učitelj g. Belle je razjasnil v lepih besedah pomen agrarnega dela. Sprejelo se je v delokrog nove podružnice še razne občine. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika posestnik Franc Zupe iz sv. Benedikta, za námenstnika župnika F. Zmazek, za tajnika nadučitelj Edu. Blenk, za odbornike pa: posestnik S. Kurbus, F. Fekonja, T. Kralj, F. Kraner, V. Lenja, E. Kramberger.

Kmetijska podružnica Slatinska priredi pri ugodnem vremenu v nedeljo dne 16. junija ob 9. uri predpoldan zborovanje v Kostrivnici na posestvu g. Ignac Gotscherjevih dedičev. Popoldan ob 2. uri pri Andreju Dronfing. Na obeh zborovanih bodo sledče točke na dnevnem redu: „Zboljšanje naših travnikov, umetni gnoj in njegov upliv, pregled trave na listu mesta, vaganje sena na gnojenih in negnojenih poskušnih parcelah“. Oddaljeni napredni posestniki ste posebno na popoldansko zborovanje pri Dronfingu povabljeni; tam tudi se Vam priložnost nudi, si ogledati drenaže in njih upliv v primeri z drugimi travniki. Udeležite se toraj mnogoštevilno!

Pekovski strajk. V torek zvečer so stopili vsi pekovski pomočniki v Ptaju v strajk.

Izpred porote v Mariboru. Poštana upraviteljica A. Petek iz Vohreta je bila obdolžena, da je poneverila 732 K uradnega denarja. Porotniki so zanikali stavljeno vprašanje in je bila toženka oproščena. — 4. junija je bila oboojena 62 letna ciganka Karolina Pestner na 4 leta ječe, ker je v prepri svojega moža ustrelila.

Iz Koroskega.

Svindlarski „Mir“ postaja z vsakim dnevom podlejši in prekos danes že svoje štajerske ter kranjske bratce. Kakšna mora biti morala stranke, katere glasilo se bori s tako nizkim sredstvom kakor „Mir“? Ali ni med slovenskimi klerikalci niti enega poštenjaka, ki bi se sramoval divjanja te cunje?... Ne povemo to, ker bi se morda „Mirovega“ strupa bali. Ne! Pes, ki laja veliko, ti ne stori ničesar. Ali ponavljati hočemo le, da psuje baje „slovenski“ „Mir“ slovenske napredne kmete na Koroskem z najpodlejšimi primki, da govorita tako rovtarski jezik, kakor se ga posluži k večjem šnopsar, kadar pada pod miso. In koroski duhovniki so krivi te zadeve!!! Ti posuroveli, breznačajni duhovniki pa hočejo biti obenem „vzgojitelji ljudstva“ ter „duhovniki ljubezni“... Ironija! Ljubezen, vzgoja, izobrazba, vera, cerkev, — ali mislite, da se brigajo politikujoči farji za vse to? Figa! Politični kštj jem je glavna stvar, politična hujškarja je vsebina njih delovanja, politična laž jem je glavna boginja... In „Mir“ je glasilo teh ljudi! Shranili bodoči številke „Mira“. Morda jih bodo poznejši rodovi prelistali in se čudili, kako propalo, kako lojavsko je bilo politično faršto leta 1907!!!

„Mirovi“ plodovi. Iz Št. Lipša pri Žoneku se nam piše: Seme, ki ga sejo neslavni, rečimo neslani, „S-Mir“, začne nositi obilne plodove v škodo črnim pristašem. Kakor neka žena v Velikovcu, o kateri je „Štajerc“ svoj čas poročal, tako je tudi neki Jurij Podričnik p. d. Tišler v Banji ves misil, si dati duška s tem, da je po izgledu „Mira“ imenoval v gostilni častitega g. Frid. Seifra „lumpa“. Bil je na-to tožen in pri sodniski obravnavi dne 29. maja obojen na tri dni zapora. Tam v kejhi bo pihal zdaj ričet, ki ga nam „Mirovi“ dopisuni zmeraj želijo in bo imel priložnost premišljevati, kaj se pravi psovati poštene ljudi. Kaj pravi k temu naš župnik, ki si je v številki 24. „Š-Mira“ od dne 1. junija kot „faran“ sam tako klaverno hotel rešiti čast? Mi vzdružujemo svojo trditve, da ste agitirali na sveti večer. Sram vas bodi! Vprašamo vas: ali je bilo dejanje Jurija Podričnika, vašega pristaša, tudi krščansko? Podričnik, ti pa se zahajti pri teh ljudeh.

Farška kuharica — tajnik. Ker imajo črni gospodje toliko posla z politiko, ne morejo več opravljati svojo dolžnost v župnijskem uradu.

Zato jih pričenjajo nadomeščati njih frajlice kuharice. To novo vrsto je vpeljal kot prvi župnik Fuchs v Sv. Danjelu. Pri zadnji volitvi se je pokazalo, da je izpolnila in popisala farovška kuharica nekemu volilcu poročni list. Radovedni smo, kaj poreče oblast k temu? Morda pričnejo kuharice tudi pridige imeti in mašo brati?

V Borovljah so bili voljeni za župana g. Jos. Ogris, za občinske svetovalce pa gg. Avg. Kastner, Jos. Marx, F. Kusternigg in Nik. Angelo, vsi vriji naprednjaki!

Grozni samomor. 78 letni Jurij Pankhalter v Celovcu še je prerezel z britvijo vrat in preparal trebuh.

Umor ali samomor? Te dni so našli v Lazušu minerja Batrita Tollerja, pridnega delavca, mrtvega. Pravijo, da se je sam umoril.

Nevihta. Precej huda nevihta je divjala 25. maja ob osiaškem jezern. Toča ni napravila posebno velike škode. Pač pa je ubila strelo posestnika Hohenasera, ki je zbežal med nevihto pod drevo.

Po svetu.

V blažnosti je umoril neki zblazneli človek v Sosnovici svojo ženo in 5 otrok ter si vzpel potem sam življenje.

Rudarska smrt. Iz Dortmundu na Pruskom se poroča: V jami v Reklingshausenu je bilo zasutih 13 rudarjev; 2 sta ubita, ostali težko ranjeni.

Veliki požari. Na Moravskem so se zgodili velikanski požari. V Stitinj je pogorelo 83 posestva, v Pohlci 30, v Sadviedicu 26, v Obigetcu 10 z romarsko cerkvijo, v Pitinu 21 posestev. Skupne škode je za 800.000 kron.

Ljubi „Štajerc“! Nemški listi poročajo: Tudi pri Jugošlovanih ima skoraj vsaka cerkev kakšni „čudež“, ki poveča njene dohodek. V Travniku hranijo Turki troje las z brade peroka. L. 1860 so kupili prebivalce v Vukovaru okostje sv. Bona za 30.000 goldinarjev. Postavili so kosti v glažnatih kristi v cerkvi. Neki duhovnik je pripeljal zdravniku, da mu pokaže te svetinske kosti. Zdravnik gleda in gleda ter pravi končno: „No, ta svetnik je bil pač celo čudni človek!“ — Duhovnik odgovorja: „Zakaj?“ — „No“ — pravi zdravnik — „zato, ker ima dvoje levih nog!... Oblekl je čudnemu svetniku hlače, da bi ljudje ne videli oboje levih nog...“

Gospodarske.

Nujna potreba. Prav nobenega dvoma ni, da bi naš kmetiški stan bil že davno na stališču ki mu gre v državi z ozirom na njegov pomen v narodnem gospodarstvu, če bi se mu ustvarili z ozirom na njegovo duševno izobrazbo potrebeni in primerni temelji. Danes pa se skoro zdi, da so vse pridobitve moderne države, velikanski razvitek prometa, velepomembne iznajdbe na polju prirodnih ved in tehnike, s kratka vse, kar imenujemo skupno „moderno kultura“, kmetu samo v škodo. In zakaj? Ker manjka kmetskemu stanu potrebna podlaga, da bi vse te pridobitve, kakor se to zgodi pri vseh drugih stanovih, izkoristil za svoje gospodarstvo in njegov prospeh. Da nas ne bo kdo krije razumel. Takaj ne maramo priporočati tiste kulture, ki stremi za tem, da bi popolnoma iztrebila v kmetu konservativni element. Konservativen pomeni vzdržuječ in vzdržati se moremo le s tem, da porabimo vse, kar nam nudi neprosten napredek časa, za svoje vzdrževanje. In tako se tudi utemeljuje strokovna izobrazba kmetskega stanu. Dasi je zelo znamenje časa, da se sicer počasi, a zato vedno iz sred kmetskega stanu čujeja glasovi, ki žele in zahtevajo za kmeta primerno strokovno izobrazbo, vendar moramo opozoriti na to, da so te želje le enostranske, ker se tičejo samo moškega dela kmetskega prebivalstva, dočim se je drugi, ravno tako važen činitelj, ženski del, dolej pri reševanju tega vprašanja popolnoma zanemarjal. S temi vraticami hočemo o tem vprašanju nekaj spregovoriti in podati par navodil. Za izobrazbo kmetski se je cicer na Štajerskem zgodilo v pretečenem desetletju nekaj s tem, da so se osnovali tečaji za kmetske hčerke v Grabenrohu in na zimski soli v Andricu, kjer se vsako leto ponuja določeno število kmetskih hčerk v gospodinjstvu, vendar je to število malo v razmerju s tisočmi družinami, ki jih šteje naša dežela. Če tudi vpoštevamo, da se poučuje večje število hčerk premožnih kmetov na drugih krajih v gospodinjstvu, vendar je to šte-

vilo v razmerju z drugim kmetskim prebivom, ki se ne uči, brez pomena. Velikanski kmeti ni imela v svojem življenju ni prilike, da bi si pridobil za svoje gospodarstvo primerno strokovno izobrazbo. Če mislimo ni nobenega stanu, pri katerem bi bilo skodelovanje moža in žene takega pomena ravno pri kmetskem, kjer tvori podlago za spevanje in vseh celega gospodarstva, pač lahko uvidimo, kako velikanskega je ta stvar. Skupno delovanje je zaukrezeno potrebno vsled posebnega značaja, ki ga vsako gospodarstvo, posebno pa kmetsko, da se trudita dane kmet in kmetica, da spodarci skupno, kakor najbolje vesta in vprašanje pa je, ali lahko to skupno delo nese tudi primeren sad, če nimata ne ona za to potrebne izobrazbe. Kakor stvari ne stoje, lahko z mirno vestjo rečemo, da neko niso mogoči brez strokovne izobrazbe tem ne maramo nikomur nič oditi, polečemo sami, na kak način bi se delo olajšalo in storilo, da bi prineslo več na Treba nam je samo, da si stavimo pred obnašanje časovne razmere in videli bomo, da to, kar smo zgore rekli, rekli, res. Nas ne našije gospodarstvo delati z denarjemi dohodki. Gospodar mora gledati za tem, da iz svojega gospodarstva kolikor je mogoče dohodkov, kar pa se ne more zgoditi, če ne ve, kako se to doseže, če se ni kakor prej rekli, pripravil za svoj stan s stanom strokovno izobrazbo. S strokovno izobrazbo se tudi marsikateri izdake zmanjša, tudi ljenje na kmetski bi postal ugodnejše ne na to, da bi gospodinja že vsled svojega stanu mati lahko neizmerno mnogo dobrega rila posebno, če bi se ji dala za to večja, širnejša in globokejša izobrazba. Predalec bi zavedlo, če bi hoteli ngodnosti, ki jih daje kovna izobrazba, razlagati na posameznih čajih, to pa tudi ni naša naloga na tem m... Pač pa je naša dolžnost, da pokažemo poti, ki nas bodo počasi pripeljala do tega... Kot vzor nam služi neko naprava, ki proste v malih mestih in trgih zelo imenito in obratne potovalne učitelje. Te bivajo po času v krajih, kjer je mnogo obrtnikov in poučujejo hčerke obrtnikov v vseh potrebah strokovnih vedah. Kar je tukaj mogoče, kar dobro prospeva v dobiva podpore od države, bi se lahko uvedlo tudi za kmetskostvo. Žej uvedbo gospodinjskih potovalnih tečajev in kmetskih podružnicah je tembolj upravljal, ker sicer zaostanemo za trgi še bolj, kako tako smo. Če se nam to posreči, bomo na eni strani dosegli, da bo imela kmetska splošno kmetsko izobrazbo, na drugi strani bi s tem pridobili že sedaj obstoječi zavod kmetskostvo krepko oporo, ker bi se vsakoučenje večje število kmetskih, tudi onih, ki dolgo gospodinjijo, vsaj v najnavadnejših potovanjih. To delo bi lahko obsegalo delo v deželu in segalo v najskritje koticke in lahko z malimi državnimi podporami do naravnost plodonosno. Umetno je, da bodo kmetskega prebivalstva tudi to novotanj, kakor ob svojem časnem potovalnem učiteljevem gledal z nezaupanjem in postrani. Danes pa kmet nestrpno potovalnega učitelja in tako prišlo tudi v tej stvari. Potovalna učiteljica bi kazala in razlagala, bi si kmalu pridobila naklonjenost gospodinj in bi jim postala močna opora, brez katerih kmalu potem ne bi mogla shajati. Potovalna učiteljica bi potovala od kraja in bi prirejala ne predolgo trajajoče tečaje v gospodinjstvu, na ta način bi do gospodinjstv na potrebeni strokovno izobrazbo, ki jo rabijo v kmetskostvo in bi na to vplivala zelo blagodejno na vse razvoj našega gospodarstva. Z ozirom na veliko narodno spodarstvo važnost, ki bi jo imela ta način bi lahko smatrati denar, ki bi bil potreben, da se tudi tega vprašanja in ga za ves našega kmetskostva ugodno rešili.

Dokle dobro in za deževje skropom lomljajo polet Najbepredskop

cepindobrino do je trte Ta spome

Lis

o shobergenmeninodnjihsteviliplačarodisc

GradTrst,

da se izjubranorodijete sredstvihFragnkjaisnil

rabiteckratistevilesevNede

1krasancij1krasokrasibiseroci zrcalo, zledi, 1prarepsnjajpojazilive

TrgOjalnemakuplaci

sezpla

Prizdobivgalarsarnaku

Generalni tajnik Juval

O kaknem času se ne sme škropiti? — Dokler se nahaja na trtah še velika ross, ni dobro škropiti, ker odteče mnogo galice na tla in zato bi bil uspeh manjši. To velja tudi za dano vreme. V hudi vročini tudi ne smemo škropiti, ker bi trte lahko ožgali. Kapljice dejanju namreč na soncu podobno stekleni leči, kompo toraj solnčne žarke in zato moramo biti potni ob hudi vročini previdni s škropljenjem. Najboljši čas za škropljenje je od 7. ure zjutraj (jer mine rose prej, tudi bolj rano), do 11. predp. in od 4. do 7. pop. Zvečer ne smemo škropiti, ker se ne posuši raztopina do noči.

Sibkih amerikanskih trt ne cepiti? — Ako cejmo preslabotno podlago, ne dozori mladika te jeseni dovolj in lahko smo ob trtu. Take trte priporočamo cepiti v piščalo meseca julija. La poslednji način se je prošlo leto izborni spomel in bodemo o njem v listu še pisali.

Listnica uredništva in upravnosti.

A. Drosenig: Potrpite, odgovor pismeno. Poročila o shodih ne objavljamo več. Srčni pozdrav! — Leitersberg: Odgovor pismeno! — Župnik Mojžišek: Pomimo se prihodnjih! — Sv. Krištof: Istakoto prihodnjih! — Rogaška Slatina: Pisite natanko, katero steniko hočete. Pozdrav! — Milwankec: Lipovšek, glagalo do 1./7. 1907. Steblovnik do 1./1. 1906. — Več spisov prihodnjih!

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. junija: 78, 63, 80, 3, 4.
Tst, dne 25. maja: 31, 14, 64, 79, 22.

Pri zdravljenju raznih ran se moramo zlasti nato ozirati, da so rane popolnoma še teden ozdravijo, kadar so odstranjeni in nih vsi nezdravi deli. Kratkomalo je potrebno da se varuje tako pred vsako nedostojnostjo in da se rabi sredstva, ki hlačajo ter branjo bolečinam. Dobru temu namenu služeče domače sredstvo je občna znana Pragerska domaća žavba iz apoteke B. Frager, k. kr. dvorni lferant in Pragi, ki se dobiva tudi v tujišnjih apotekah (glej inzert).

Prehoda sredstva za odpeljenje (Abflühs) so skodljiva. Pošlite vled dr. Rosa balsam za želodec iz lekarne B. Frager, k. kr. dvorni lferant V Pragi. To sredstvo ne vpliva škodljivo, in sicer prehlašenje, temveč ga pospešuje in okrepi. Dobiva se v lekarini. Glej inzert.

Nedoseženo! — Svetovni čudež! — Nedoseženo!

600 komadov samo gold. 1.95

Izrazo pozl. prec. ank. ura z verigo, natanko idoča, 3 leta garancija, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 kom. fini robovi, 1 lansi prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura kravata za dame, obstoječa iz 1. krasnim kolijejom iz orient. lešev mod. okrasek za dame s pat. zaključkom, 2 eleg. zapetnici za dame, 1 par osenskih s pat. kavljiv, 1 krasna žepno toaletno skodelica, 1 usnjato denarnico, 1 par mansjetnih gumb, 3° Doubložni patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši razgledni sveta, 3 saljivi premeti, velika vesoljet pri mladih in starih, 1 praktičen navod za ljubavnina pismena gospodov in dam, 20 kop., predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Posilja se po pošti ali ako se pošle denar naprej po dunajski razpolovalni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za stvari, ki ne dopadejo.

Trgovska hiša s konc. točenjem žganja, mošta in kave ter špecerijsko prodajo, z pohištvo v obeh prodajalnah se proda takoj iz proste roke zaradi bolezni. Ugodni plačilni pogoji. Vpraša se pri N. Bratina, Maribor, Schmiedpla. 2. 363

Gozdarski paznik (Heger)

za takojšnji vstop išče. Ponudbe kakor zahteva platiča se pošiljajo na oskrbiščvo Cerje-Tužno pri Varaždinu (Hrvatsko).

Lesna trgovina!

Pri Zag. d. in lesni trgovini Adalb. Ruzicka v Ptiju se dobiva vedno vse vrste mehkega in trdega suhega rezenga lesa, vinogradniške palice, rezane, mehke, trde, sodarski les iz hrasta, vse po nizki ceni. Ravnokako se nakupuje vse vrste okroglega in sodarskega lesa po vi-

sočni ceni.

Žagar

ki se razume dobro na „Vollgatter“ — zago, sprejme takoj pri

mestni žagi v Ptiju.

Jšče se

dečko poštenih starišev kteri je ljudsko šolo že dovršil, za vrtinarskega učenca; plača po dogovoru. Ponudbe naj se poslejo grajskemu oskrbišču v Loki pri Židanem mostu. 368

Dve vili na prodaj!

V gorno Savinjski dolini so dve lepi vili z vrti na prodaji; najbolj sposobni za privatne ali vpokojene (penzioniste); ena bi bila tudi prav primerena za vinskega trgovca, kateri bi si lahko tudi z vožnjo (fijakerja) dosti zaslужil. Več pove Franc Jana gostilnitar pošta Režiška vas ob Paki (Rietzendorf. P. Cilli). 367

Ura z verižico samo 2 K.

Slezijska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idoč anker-uro z lepo verižico samo 2 K, obenem se pismeno tri leta jamči. Po poštnem povzetju razpošilja prusko-slezijska eksportna hiša

F. Windisch, Krakov, Nr. U/64.

Opomba: Za nevrgajočo se denar vrne.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kepele s hlaponom po sledenih: jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1. uri popoldan in vsake nedelje in vsak praznik ob 1/2. uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.) 376

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Jajca

kupuje po prav dobrini And. Suppanz, naku-povalec jajc v Ptiju (Rossmanova hiša blizu po-sojilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

52

Samo se plača. 327

30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino poklikjan la solingenski stroj za strizjenje las „Atlas“

glasom pogovoj mojega kataloga te-daj brve nevarnosti za narodenvalca, da zamorem vsakega preprideti o izvratni trpežnosti našega stroja. Stroj za strizjenje las narejt je iz la solingenškega jekla, najfinješ ponikljan, z 36 zobmi, z 2 grebeni za pretak-njenje za 3, 7, in 10 mm dolge lase. Vse izvrstno izdelano z rezervnim perom v lepi škatli z navodilom za uporabo, da lahko vsak takoj las strizi. Cena samo 6 kron. II-a vrsta stroj plača se sam, posebno v familijah, kjer so otroci, ker se izdatek še doprime v 1/4 letu.

Nadavne stroje za strizjenje las, ki so tako za nič, nimam. Stroje za strizjenje brade rejejo na 1 mm 5 kron. Škarje za konje in pse, ki so za vsakega ki ima konje in pse neugibno potrebljeno 5 kron. Pošilja po poštnem povzetjem.

Hans Konrad v Brüks-u št. 876 (Češko).

Cenil z mnogimi podobami čez 3000 vsakemu zastonj in franko.

Pozor!

Podpisani naznajanjam slavnemu občinstvu, da imam dve težki kobili za prodati, 16 š. visoki, prva z žrebomet, druga se proda sama. Kdor se želi ogledati, naj to pismeno ali ustmeno 3 dni preje naznani, da počakajo tisti dan konji doma; oglasi se pri g. Jonkuju v Oplotnici.

Svarilo! Kakor ima vse, kar je dobro, svoje posnemovalce, tako skuša v novejšem času tudi neka nesolidna konkurenca porabiti za se renome staroznanih Rogaških mineralnih vod (lastnina štajerske dežele). Omenimo torej, da sta le „Tempelquelle in „Styria Quelle“ pravi rogaški kislji vodi. Pazí vedno na našo znamko, ki ima poleg teh imen štajerski deželní žreb (panter) in na zamašku Rohitscher. 333

Št. 20.B/6
II. 2.821

Objava.

Na štajerski deželni poljedelski šoli v Grotendorfu pri Graedu se podeli začetkom šolskega leta 1907/08 večje število deželnih prostih mest (Landes Freiplätze).

Namen te sole je izobrazba in vzgoja kmetskih sinov za kmetski poklic. Gojenci morajo ostati dve leti, pri manjšemu predznanju tri leta na zavodu, morajo v tem času se udeležiti šolskega poduka kakor tudi vseh poljedelskih delov in se morajo zadržati po obstoječih šolskih predpisih.

Do deželnih prostih mest imajo pravico le na Štajersko pristojni, ne pod 16. leti star mladenči in sicer v prvi vrsti sinovi poljedelcev. S prostim mestom je združeno brezplačno vzdržanje poduka, stanovanja in navadne hrane. Za obleko in šolske potrebsčine skrbeti ima vsak gojenc sam.

Prosilci za takta prosta mesta ima nasloviti prosnje na Štaj. deželni odbor in jim priložiti knstni list, domovinski list, odpustnico vsaj iz ljudske šole, zdravstveno spričevalo, mravstveno spričevalo, dokaz njih dosedanjega poljed. delovanja ter občinsko potrdilo o razmerah posestva staršev; prošnje se vložijo najdalje do 15. junija 1907 na kaknem delavniku o s e b n o pri ravnateljstvu deželnih poljedelskih šole (Landes-Ackerbauschule); tam se podvržijo prosilci tudi skušnji glede znanja ki so si ga pridobili v ljudski šoli.

Kdor dobi prosto mesto mora se pri vstopu s posnbenim reverzom zavezati, da se bode pečal po dokončanju poduka na tem zavodu najmanje 3 leta na Štajerskem s kmetstvom ali pa da bode za vsako teh 3 let, v katerih se nahaja izven dežele plačal 200 K staj. dež. skladu.

Gradec, 17. maja 1907.

Od štaj. dež. odbora.

Proda se

lepo malo posestvo, obenem prodaja vina, pive in žganja itd. Obstoji iz ene lepo zidané hiše, ki je s ceglom krita, dvojno stanovanje, eno z dvema soboma, kuhinja, speis, drugo z eno sobo, kuhinja, speis, 2 kleti, 5 svinských štalic, krovja štala za 4 krave, škedenj, svinska kuhinja, nadalje 3 orale zemlje in to je lepi sadonosnik, travnik, njiva in dosti izabele, da se dobi 2 polovnjaka vina. Proda sama Antonija Majcen v Rossweinu št. 103 pri Mariboru. 357

52

Pomočniki 340 **Učenec**
in učenci učenci se sprejmejo v pekariji Leop. Mock v Zeltweg pri Judenburgu. Vč pove g. W. Blum, trgovina z papirjem v Ptiju.

372

Hlapec za 1 konja in 2 kravi se sprejme tako pri Jos. Berger v Vurbergu pri Ptiju. Mesečna plača 12 do 14 kron. 320

358

Mali umetni mlin na valčke z lepim posestvom v nekaj zemljišča je na prodaj. Vpraša se pri upravitelju „Stajerca“.

Dva pekovska učenca močna, zanesljiva, se sprejmeta takoj v pekariji Bl. Smetschan v Celju. 359

366

Pipe(fajfe) iz bruyere-leša. Prima fabrika iz pravega bruyere-leša, ki se ne pokvari gladka glava z daleč pripognenim bruyere - odlivom (abguss) višnjevoro (Weichsel-rohr) konec iz roga in cev z žide, 21 cm dolga

366

Prijeto in stalo kadillo, lepotevno v čistoti in doberi okus. K 150

Ista pipa, ali z okroglo rezano glavo iz bruyere leša K 160. Načrta izbirja v kadilnih predmetih dobiti v mojem cenniku, ki se razposila zastonj in postmine prosti.

Hanns Konrad veletrgovina v Mostu (Brück) št. 876 (Češko) zahtevajo v vašem interesu moj cennik s čez 3000 podobami gratis in franko.

546

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-

ječega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovovanje s strankami ob de-lavnikih od 8-12 ura.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-ječega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Registrirane „Adler Roskopf“ ure se dobe le edine pri moji tvrdki in jih ne sme nikdo drugi prodajati. Posebno primerne za uradnike, orožnike, kmetovalce, finančne in železniške uslužbence, kakor sploh za vsega, ki potrebuje dobro, natančno in dočno uro.

K 7. Finia, originalna „Adler Roskopf“ Anker-Remontoar-ura z masivnim pozlačenim, protimagnetičnim Anker-kolesjem, tekočim v kamienjih, pravo cifernico iz emajla, masivni, pravi z varstveno plično zavarovanim okrov iz nikla, sarmiški pokrov, okrašena in pozlačena kazalca, natančno regulirana K 7— Ista s sekundnim kazalom K 8— Zdvojnim pokrovom brez sek. kazala K 10:50 Z dvejnim pokrovom in sek. kazalom K 11:50 V srebrnem okrovu, odprta, brez sek. kazala K 12:— V srebrnem okrovu, odprta, in sek. kazala K 13:30 V srebrnem okrovu, dvojni pokrov brez kazala K 17.— V srebrnem okrovu dvojni pokrov in kazala K 18.— Za vsako uro se jamči pismeno 3 leta! Brez nevarnosti! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj!

Razpošiljanje po povzetju (ali naprej plačati)
Hanns Konrad Prva tovarna ur v Mostu (Brux) št. 876 (Česko) c. k. sodniške zapravljeni cenilni mojster, odlikovan s c. k. avst državnim crlom, 8 zlatnimi in srebrnimi medaljami razstav; osnovana l. 1887; razpošiljatev po vseh svetovnih krajih; moj cenik je 200 strani velik in obsegajo čez 3.000 podob ter se pošle na zahtevo vsa-529 komur zastonj in franko.

305

Vzdržanje zdravega želodca

temelji v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejanju prebavljenja ter odstranjenju neprijetnega za-mašenja (Stuhverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, apetit in prebavljenje, pospešuje sredstvo, ki odstrani znanе posledice nezmernosti, napade dijet, prehlajenje, zamašenje, sestava preobilne kislino n. p. „Sodbrenen“, napenjanje itd. in krne boličine odstrani in zmazija dr. Ross balsam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo po-stavno deponirano varstveno marko.

Glavni depot: Apoteka

B. FRAGNER, c. kr. dvorni liferant „zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinseite 203 kot Nerudaceste.

Pošna pošiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K, $\frac{1}{2}$ stekl. 1 K. Po postri proti naprej pošiljati K 1:50 s malo steklenico, K 2:80 pa 1 veliko steklenico, K 4:70 veliki, K 8:— $\frac{1}{2}$ veliki, K 22:— 14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogrske pošilja. Depoti v apotekah avstrijskih.

AVIZO!

Ako hočete realitetu ali obrtu vsake vrste, hotele, vile, gostilne, posestva, ceglarne, sanatorij itd. na prostoru ali v provinciji hitro in zaupno kupiti ali prodati, obrnite se zanesljivo na

prvorazredno internacionalno podjetje in trž z realitetami Dunaj V/2, Schönbrunnerstr. 80.

Prvo največjo podjetje, zastopstvo v vseh provincah Avstro-Ogrske. Kar se ogledovanja in pogovora tiče zahtevajte brezplačni obisk, za kar vam ni treba niti plačati.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovovanje s strankami ob de-lavnikih od 8-12 ura.

Občenje z avst. ogersko banko.

Ravnateljstvo.

Oblastveno varovano!

Vsake ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierryjev balsam z zeleno varstveno znakom z nuno. 12 majhnih ali 6 dvojnah steklenic ali velika specijalna steklenica s patentnim zaklopom K 5—.

Thierryjevo centifolijsko mazilo z vse še za tako stare rane, vnetja, poskodbe itd. 2 lončka K 3:60. Posilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošnoznan in staroslavni.

Naslavja naj se na lekarni A. Thierry v Pregradji Zaloga po skoru vseh lekarnah. Knjižice s tisočizvirnih zahvalnih pisem zastonj in poštne prosto.

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

priprava najnovije „Göpel“, mlatilno stroje, mašine za rezanje krme, srot-milne, za rezanje repe, „Märscheler“, tribure, pumpe za gnocchio, brana za mah (Moosgege), konjske mrvene grabilje, ročne grabilje, vile za mrvo, kose za travo in žitje, najnovje sadne milne s kamnitimi valjki in zacinari „Vorbrecheri“. hidratativne preše (z original Oberdruck-Diff-Hebelpresserwe Patent Duchscherer (z največjim uspehom), ki se dobijo le pri meni.]

Angleški „Gusstahlmesser“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in garancijo.

Ceniki zastonj in franko. 282

Rudarji!

Za Vrniški rudnik sprejme ravnateljstvo v Zagrebu, Visoke ulice št. 22, dobre in spretne knape (hajerje in laufere), kateri niso čez 40 in ne pod 18 let starci. Delo traja samo 8 ur, a pogojii so ugodni. Na pismena vprašanja se tudi takoj odgovori.

306

Nova velika trgovina

se je pričela v Celju na kolodvor-skem prostoru na voglu hiše

hotela Stadt Wien od Johann-a KOSS-a

Velika zaloga vsakovrstnega modnega in perlinega blaga za ženske, štofi in cajgi za moške obleke, amerikan-skih in tudi drugih svile-nih in robcev, zelo močno belo platno za perilo in prtiče, srajce, kravate, ženskega druha (od fiberja) vozičkov za otroke od 6 gl. naprej in vsakovrstnega drugega blaga po zelo nizki ceni. Postrežba zelo so-lidna.

Za obilni obisk se priporoča.

354 Johann KOSS, trgovec

Svarilo.

Jakob Riechnig, posestnik pri Sv. Lovrencu in njegova soproga Josipina, vdova Gassner in skupno vse premoženje, ki se nahaja v pte-tega ali onega soproga, bodisi, da je to premoženje na ta ali na oni način pridobil ta ali soprog. Valedi tega gospa Josipina Riechnig nima pravice, brez dovoljenja svojega soproga, brez premoženja karkoli prodati, ali pa meniti z dolgov. Jakob Riechnig svari-tega vsakega, naj brez njegovega privoljenja njegove soproge ničesar ne kupuje, ali na način ne pridobiva in njej tudi ničesar ne prodaja, ali prodaja. On bi v nobenem služil prisinal takih, brez njegovega privoljenja z uporabo soproga sklenjenih opravil, zlasti tudi ne njegove soproge napravljenih dolgov, ampak moral taka opravila, če treba, s tožbo izpod-

Za sv. birmo!

Priporočava vsem cenjenim kupcem svojo zalogu blaga. Posebno opozarjamо sivilje, da ogledajo naše razno blago in naglašamo, da dobijo vse po znani pošteni in nizki ceni pri

brata Slawitsch trgovina v Ptaju

Meščanska parna žaga

Na novem lentoem trgu (Lendplatz) v zgraven klalcini in plinarske hiše postavljena nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vendar spahati i. t. d.

Gumi

— za zeleno cepljenje —

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

najizvrstnejši

prima-vrate, garantirano blago, priporočata ce-njenim odjemalcem

brata Slawitsch

Najboljše klajno apno se dobijo samo pri

Adolfu —

Sellinschegg

Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).